Št. 85. V Gorici, v soboto dne 22. oktobra 1904. **Tečaj XXXIV.**

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gld. 6·60
pol leta . . . . . 6 „ 60 „ „ „ 3·30
četrt leta . . . . . 3 „ 40 „ „ „ 1·70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici štv. 7. v Gorici v «Goriški Tiskarni» A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. **Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.**

Oglasi in poslanice se računijo po petit-vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsak vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« *Dr. K. Lavrič*

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnine in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le **upravništvu.**

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od «Soče» vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1·60.

«Soča» in «Primorec» se prodajata v Gorici v tobakarni Schwar v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — **Telefon št. 83.** — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Sodnije na Goriškem.

Vprašanja deželnega poslanca dr. Henrika Tume na justičnega ministra.

I.

S težko silo so izposlovali pravni zastopniki slovenske narodnosti, politične korporacije ter slovenski deželni in državni poslanci, da se je jela upoštevati pri kazenskem oddelku c. kr. okrožne sodnije v Gorici slovenščina, ter so se jeli zapisovati zapisniki s slovenskimi pričami in obtoženci slovenski in na to tudi izdajati slovenske obtožnice in izrekati slovenske sodbe. Predsedništvo okrožne sodnije je tudi z vso hvalevredno prijaznostjo storilo vse mogoče, da se ravnopravnost med Slovenci in Italijani popolnoma prizna in praktično uveljavi. Kljub temu pa se zadnji čas zopet pojavljajo laške obtožnice pri vsaki priliki. Če so tudi vse priče in je več obtožencev Slovencev, da je pa le en posamezen Italijan vmes, se izda le laška obtožnica in se tudi razsodba tako izreče. Dasi se mora vsakemu obtožencu obtožnica posebej vročiti ali prijaviti, in je torej popolnoma logično in naravno, da se Italijanu vroči laška, Slovencu pa slovenska obtožnica in tako tudi sodi, se to v Gorici ne godi, in vsled tega podpisani vpraša:

1.) Ali so Vaši Ekscelenci znane gori navedene razmere pri c. kr. okrožni sodniji v Gorici?

2.) Ali je V. E. voljna, odrediti, da imajo zaslišujoči sodniki, državna pravdništva in sodnije paziti na to, da se izvršuje polna enakopravnost za slovenske obtožence, in posebej, da se istim izdajo slovenske obtožnice tudi v slučajih, ko so soobtoženci laške narodnosti?

II.

Pri trgovskem oddelku tukajšnje c. kr. okrožne sodnije predseduje sodnik, ki ni zmožen slovenščine, in vsled tega sestavlja italijanske zapisnike. Dotični sodnik je sam priznal, da ni zmožen sestaviti slovenskega zapisnika, ergo tudi sam priznal svojo nesposobnost, voditi sploh kako sodno razpravo s slovenskimi strankami.

Izbrani prisedniki razumejo le za silo goriški furlansko-slovenski žargon ter pripadajo ob enem slojem, ki so slovenskemu življu v deželi sovražni. Sposobnost, soditi v zamotanejših vprašanjih knjigovodstva trgovskih in menjičnih poslov, je po drugi strani jako problematična. Kot drugi prisednik in votant fungira sodnik, ki ni nikdar delal v civilnih stvareh ter je praktično izvežban le v kazenskih zadevah. Za slučaj, da je predsednik trgovskega senata zadržan, pa ga nadomešča drug votant, ki že oddavna opravlja le kazenske posle. Razprava, ki se vrši pred takim trgovskim senatom, torej ne odgovarja duhu zakona, ter ni od njega mogoče pričakovati pravičnih, temeljitih razsodb. Slovenska trgovina in obrt imata dovolj zastopnikov, ki bi bili vsaj toliko sposobni soditi, kakor izbrani prisedniki laške narodnosti. Zaraditega je skrajno krivično, da justična uprava ne skrbi za to, da se imenuje vsaj en prisednik slovenske narodnosti.

Vsled tega podpisani vpraša:

1.) Ali so V. E. znane razmere pri trgovskem oddelku c. kr. okrožne sodnije v Gorici?

2.) Ali misli V. E. ukreniti potrebno: a) da se imenuje vsaj en prisednik slovenske narodnosti; b) da se upošteva ravnopravnost slovenščine pred trgovskim senatom c. kr. okrožne sodnije v Gorici ter se bode sestavljal senat tako, da se imenuje slovenščine popolnoma zmožne sodnike, ki so tudi izvežbani v civilnih zadevah?

III.

C. kr. okrajne sodnije v slovenskih okrajih na Goriškem, kakor tudi c. kr. okrajna sodnija v Gorici načeloma priznavajo ravnopravnost obeh deželnih jezikov in v tem smislu tudi ponajveč poslujejo, le kazenski oddelek te poslednje tega ostentativno ne priznava; marveč uraduje zgolj in izključno laški. Dotični sodnik je dolgo vrsto let svoje prakse kazenski sodnik za prestopke ter rešuje dotične zadeve s čudovito urnostjo, a ravno tako površnostjo in samovoljo. Slovenskega jezika neče poznati, da-si je rodom Slovenec. Ker se ni nikdar trudil, da bi slovenščino dostojno-pravilno govoril, rabi goriški furlansko-slovenski žargon, a le kedar se istega mora posluževati s pričami. Za vsako drugo rabo pa slovenščino izključuje. Kljub temu, da so se že ponovno storili koraki, da bi se tega gospoda zlepa poučilo o njega dolžnostih, da bi ur[illegible]val, kakor vse ostale sodnije v slovenskem delu dežele, ga za to ni pridobiti; marveč po vsakem poskusu se ostentativnejše prezira slovenski jezik in pušča celo žaliti v razpravni dvorani slovensko narodnost. Poleg tega kot sodnik nastopa kakor pravi turški paša, posebno pravne zastopnike tako ostentativno zapostavlja, da morajo stranke to opaziti. Razsodbe izreka salomonske, kakor se mu v dotičnem hipu zdi. Ako se zastopnik stranke trudi ter hoče v daljšem zagovoru storiti svojo dolžnost in pomagati stranki, je to navadno povod sodniku, da postane jako nervozen ter izreče strožjo obsodbo. Ako poškodovana stranka odškodninske zahteve stori nekoliko višje, potem ji nalašč nič ne prisodi. Ako ne more priti po drugi poti do obsodbe, obrne se na eno ali drugo žendarmerijsko postajo ter navadno dobi zaželjeni odgovor, na podlagi katerega stranko obsodi. Sploh je naziranja, da kmetu in delavcu nič ne škodi, ako se za en teden ali dva odpočije v c. kr. zaporih, kakor mu je tudi pojem časti med kmetskim ljudstvom popolnoma neznan, dočim ga pripisuje le privilegovanim kastam.

Vsled tega podpisani stavlja vprašanje:

1.) Ali so Vaši Ekscelenci znane abnormalne razmere pri kazenskem oddelku tukajšne c. kr. okrajne sodnije?

2.) Ali je V. E. voljna preiskati to zadevo ter odrediti: a) da se upošteva ravnopravnost slovenščine tudi pri kazenskem oddelku c. kr. okrajne sodnije v Gorici; b) da se dotični kazenski sodnik pouči o njegovih dolžnostih proti strankam in pravnim zastopnikom ter sploh, da mu je izvrševati sodnijski posel na temelju zakona in po načelih kazenskega prava?

VI.

V obsežju c. kr. okrožne sodnije v Gorici se vse okrajne sodnije v slovenskem delu dežele, in to v Bovcu, Kobaridu, Tolminu, Cerknem, Kanalu, Ajdovščini in Gorici — izvzemši kazenski oddelek te poslednje — strogo držé načela ravnopravnosti, kolikor se tiče reševanja vlog, tako da se na slovenske vloge izdajajo slovenska rešila, na italijanske pa italijanska. Ne postopajo pa tako sodnije, nahajajoče se v zgolj ali pretežno furlanskih okrajih, t. j. v Červinjanu, Krminu, Gradišču in Tržiču. Večja krivica se godi pri sodnijah v Tržiču in Gradišču, kamor spadata dve slovenski občini Doberdob in Devin, v Krminu, kamor spadajo slovenske občine: Biljana, Medana, Kožbana in mešana furlansko-slovenska občina Dolenje, v Gradišču, kamor spada mešana furlansko-slovenska občina Zagraj. Imenovana tri mesteca so ob enem središča za trgovino iz dolenjega Krasa in dolenjih Brd, tako da je promet iz slovenskih krajev precejšen in je velik del strank slovenske narodnosti, ki znajo malo ali skoro nič italijanski. Pri zapisovanju tožb in predlogov na zapisnik se na narodnost teh slovenskih strank prav nič ne ozira ter se pri vseh imenovanih sodnijah zapisujejo vse vloge edino le laški in potem seveda tudi edino le laški rešujejo. Rešujejo se pa tudi slovensko pisane vloge, in celo take, ki prihajajo od slovenskih odvetnikov, laški. Odkar so se pri sodniji v Krminu nastavili sodniki, ki so slovenščine zmožni, se sicer slovenske vloge rešujejo pravilno slovenski, kar se pa pri uradnih dneh sprejema na zapisnik, je pa pri vseh štirih imenovanih sodnijah še vedno le laški. Sodnije v Gradišču, Tržiču in Červinjanu se pa tudi pri reševanju vlog ne držé pravila ravnopravnosti, ter slovenske vloge rešujejo le laško.

Vsled tega podpisani vpraša:

1.) Ali so V. E. znane nepravilne razmere gledé reševanja slovenskih vlog in sprejemanja sodnih aktov na zapisnik pri sodnijah v Gradišču, Červinjanu, Tržiču in Krminu?

2.) Ali je V. E. voljna odrediti, da se te razmere izpremené, in če treba, da se izvršé pri imenovanju uradnikov one premembe, ki zagotové pravilno, obema narodnostima enakomerno poslovanje?

— 17 —

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Opazil sem, da največji pesimisti, kadar jim usoda ali ljudje hočejo vzeti kaj v življenju, tako dobro mahajo z rokami in nogami in tako kričе na vse grlo, kakor največji optimisti. Tudi jaz se nahajam v takem položaju. Res, da ne kričim, toda strah me prevzema pri misli, da morda že črez par dnij ne bom vedel, kaj naj storim s seboj na svetu.

Dne 16. rožnika.

Dobil sem postransko novico o Lavri; dal mi jo je moj beležnik, ki vodi ob enem Davisove zadeve. Davis se že nahaja v norišnici. Ona se nahaja v Interlakenu ob vznožju gore Jungfrau. Gotovo namerava iti na vrh gore; vidim sneg gora, meglo, solnčno vzhajanje, kako se vozi po jezerih, kako stoji nad propadi. Izrekel sem beležniku svoje sočutje do Davisa, ali ob enem tudi do gospe, ki je še v tako mladih letih ostala sama, brez varstva. Stari pravnik pa je pomiril mojo skrb do nje ter mi javil, da je prav pred tednom dnij odpotoval v Švico grof Maleschi, Neapolitanec, sorodnik gospe Davisove. Vem! vem! Znan Italijan, kakor Antonius, toda igralec na karte, in kakor pravijo, plašljivec prve vrste. Zdi se mi, da sem se motil, ko sem imenoval Lavro ob svojem času pizanski stoip.

Pripetilo se mi je to prvikrat v mojem življenju, da se je spominu na žensko, katere v resnici nisem ljubil, kateri pa sem se lagal, da jo ljubim, pridružila v meni taka mržnja. Glede Lavre sem nehvaležnež in brezsrčnež. Kar sram me je! Pravzaprav kak vzrok imam, gojiti mržnjo do nje, in česa ji ne morem odpustiti? Evo, kakor sem že dejal, k večjemu to, da sem od početka najinih odnošajev, res da ne po njeni krivdi, marveč le radi dotike ž njo, storil na tisoče slabih in praznih reči, katerih nisem delal nikdar v življenju. Nisem prizanesel svoji žalosti, nisem spoštoval slabosti in nadležnosti Davisove; postal sem gnusen, popačen, ko sem odposlal ono usodno pismo. Vsega tega sem jaz kriv! Vendar ako se slepec spodtakne ob kamen, pade na poti, preklinja vselej le kamen, dasi je padel samo radi tega, ker je bil slep.

Dne 17. rožnika.

Danes sem nesel denar Lukomskemu, izročil svoje pooblastilo beležniku, moja prtljaga je pospravljena, in pripravljen sem na vsak slučaj na pot. Rim mi začenja biti zopern.

Dne 18. rožnika.

Preračunil sem, da bi tetin odgovor že mogel biti tukaj. Odkladaje na stran vse pomisleke, si prizadevam pogoditi, kaj mi bo teta pisala. Obžalujem že ne vem katerikrat, da ji nisem razločnejše pisal. Pisal pa sem ji, da bi se morda napotil v Plošev, ko bi vedel, da bi moja navzočnost ne bila nadležna tetinim gostom, in obenem sem poslal iskren pozdrav tem gospem. Omenil sem tudi to, da sem bil v zadnjih dneh svojega bivanja v Peli bolan in tako razdražen, da nisem vedel, kaj delam. Ko sem napisal pismo, se mi je zdelo jako pametno, sedaj pa se mi zdi vrhunec budalosti. Moje samoljubje mi ni dovolilo preklicati jasno in odločno tega, kar sem poprej napisal iz Peli. Računal sem na to, da se teta poprime prve priložnosti, da vse to popravi, in takrat pridem jaz kot nekak plemeniti knez. Človeška narava je jako ničemurna. Ne ostaja mi ničesar drugega, nego oprijeti se z obema rokama nadeje, da si teta mora vendar domisliti, za kaj mi gre.

Sedaj, ko moj nemir z vsakim hipom raste, ne čutim samo tega, da bi mogel Angelico močno ljubiti, temveč da bi sploh mogel biti neprimerno boljši nego sem. Pravzaprav, čemu ravnam tako, kakor bi za egoizmom in razdraženimi živci ničesar več ne bilo v meni? Ali če res ni ničesar več, čemu mi moja avtoanaliza ne odkrije tega brezdvomno? Imam pogum, da uvajam izjemne sklepe in ne tajim sam sebi resnice, ali vendar ta sklep neprestano zametujem. Radi česa? Ker sem trdno uverjen, da sem boljši nego moji prestopki. Njih vzrok so nekaka nesposobnost življenja, izvirajoča deloma iz plemena, deloma pa iz bolezni stoletja, čegar otrok sem — prav iz tega preanalizovanja, katero nam nikdar ne dovoljuje iti za prvim prostim zanosom človeške narave, marveč kritikuje vse, dokler nam duša povsem ne omaga. — Ko sem bil še otrok, sem se igral s tem, da sem pokladal denar drug na drugi tako dolgo, da se je stolpec vsled lastne teže podrl in se spremenil v nereden kupček. Sedaj delam prav isto z mislimi in namerami, takisto dotlej, da se podero v razvaline. Vsled tega mi je mnogo lažje do-

Deželni zbor.

VIII. seja dne 19. oktobra t. l.

Seja se otvori ob 5·15. Deželni glavar naznani, da je Jos. Dreossi radi bolezni odklonil izvolitev v komisijo za osebno dohodnino ter da je bil dr. Pavletič pomotoma imenovan članom-namestnikom v komisijo za obrtni davek, dočim se ga je moralo imenovati rednim članom. Dr. Marani predlaga takoj imenovanje dr. Pavletiča rednim članom komisije za obrtni davek ter predlaga župana červinjanskega Lovisonija za uda komisije za osebno odhodnino, kar se sprejme. Dr. Marani je predložil neki predlog glede dež. hipotečnega zavoda, dr. Tuma več interpelacij (katere vse priobčimo.)

Dnevni red.

Jakončič utemelji svoj predlog glede regulacije Vrtojbice, rekoč, da potok dela škodo, poplavlja polje, zavira promet na cesti, dela težkoče delavcem, ki hodijo delat v Gorico, regulacija nujno potrebna, predlaga, naj se nujno odda predlog vladi, da napravi načrt za regulacijo ter da tudi podporo.

Glede stroškov za nastanenje orožništva se sklene, obrniti se do vlade, naj poskrbi za nje potom zakona ter naj se razbremeni deželni zalog.

Dovoli se ustanovitev orožniške postaje v Dol-Otlici s troški 2446 K.

Potrdijo se troški za pomnožitev orožniškega osobja na nekaterih orožniških postajah v gradiščanskem okraju v znesku 2446·01 K.

Podeli se prva petletnina Miltonu Klavžarju, asistentu pri slovenskem oddelku dež. kmetijske šole, in sicer s 1. nov. 1903.

Potrdé se imenovanja štirih deželnih uradnikov: Fonzari, Klein, Marinig in Trojer.

Dovoli se odpustitev plačila imenovalnih odredbin od strani deželnih uradnikov. Pri tej točki se je oglasil Lapanja, rekoč, da uradniki niso zmožni slovenskega jezika, da hodijo laški dopisi v slovenske kraje, ter je predlagal, naj se sprejme imenovalne odredbine za te uradnike na breme dež. zaloga le, če so popolnoma zmožni deželnih jezikov. Marani je rekel na to, da če bi se s takega stališča sodilo o imenovalnih odredbinah, potem bi slov. uradniki ne uživali te dobrote, ker ne znajo ne laški ne slovenski. Pravi, da so tako rekli slovenski poslanci. Dr. Tuma ne podpira Lapanjevega predloga, ker tukaj sedaj, ko gre za plačilo nekaj kron, ni vprašati, ali je zmožen ali ne, s tem se le smeši, kadar se imenuje uradnik krat se je treba ozirati na to. Popolnoma prav ima Lapanja, da zahteva znanje deželnih jezikov. Sicer je res, da so porazdeljeni tako, da nekateri ne pridejo v dotiko z drugim nego laškim delom dežele, popolno znanje jezikov se ne sme smatrati absolutno, pač pa se morajo znati sporazumeti z ljudstvom. Protestuje proti očitanju, da ne znajo slovensko slov. uradniki, ter omenja, da tudi italijanski niso ne Danteji ne Petrarke, govore po „goričansko“. Poročilo deželnega odbora je res skrajno pomanjkljivo, da ne sme biti več tako, lahek, pregleden mora biti jezik, ker poročilo pride tudi v roke županstvom. Ni pa delo deželnega uradnika prestavljanje, treba je posebnega veščega prelagatelja. Grča predlaga ločitev Lapanjevega predloga v dva dela, prvič imenovalne odredbine naj se denejo na breme dež. zaloga le za uradnike, imenovane 23. dec. lani, drugič, če znajo oba dež. jezika. Berbuč se obrača proti trditvi Maranija, da slovenski uradniki ne znajo slovenskega jezika. Potrjuje, da so vsi vešči svojega jezika. Omenja, da prevodi poročila dež. odbora res niso bili popolni, ali če kdo pozna svoj jezik, s tem še nima zmožnosti za prevajanje; on sam se je večkrat prepričal, da so vsi slov. uradniki vešči svojega materinega jezika. Marani omenja na to razburjen, da je Lapanja zahteval popolno znanje jezikov. S popolnim znanjem jezika se razume, da se pozna jezik tako, da se ga govori in piše pravilno, katero zmožnost imajo laški konceptni uradniki. Potem pravi, da jemlje na znanje pripombo dr. Tume, da ni potreba znati popolnoma deželnih jezikov, marveč da zadostuje, da se razumejo z ljudstvom, ter pravi, da jemlje na znanje, da slovenski uradniki ne znajo slovenski. Dr. Treo omenja, da pri nastavljanju uradnikov je treba gledati, da se v proporciji imenujejo; in če so tu taki, ki ne znajo slovenski, je naloga dež. odbora, poskrbeti, da se naučijo. Maraniju se ni bilo treba radi tega razburjati. Dr. Tuma omenja, da toliko taktni bi morali biti, da se ne govori tu, kar je bilo v odsekih govorjeno. Pridržuje pa si pravico, o tej reči spregovoriti še v javni seji. Marani omenja, da je govoril dr. Tuma o nevednosti slovenskih uradnikov v javni seji ter da je na to naslonil svoje besede. Na to je govoril še Venuti, imenujoč slovenščino idioma, ki se še le razvija. Dr. Tuma je protestiral proti temu, da se imenuje naš jezik idioma in ne lingua ter omenjal, da naš jezik je lepo razvit, le poznati ga treba. Venuti omenja med tem, da idioma ali lingua je vseeno. Lapanja odstopi na to od svojega predloga, Grčev pade, sprejme se predlog dež. odbora.

Dovoli se ravnatelju knjigovodstva Evg. Kavčiču avanziranje v 1 vrsto VII. raz. vlada naj uvede telef. zvezo Trst-Gorica-Krmin na svoje troške, dovolijo se razne prošnje za povišanje pokojnim učiteljem in udovam po učiteljih, dovoli se 150 K podpore M. Lippizer, sestri pok. učit. J. Lippizer, odobrijo se ostatki 3600 K za razna dela v bolnišnici usmiljenih bratov, troški za norišnico po pok. učitelju Korenu se izplačajo iz dež. zaloga, prošnje za podporo za dela v Vilešu se usliši ter so dovoli 400 K s pogojem, da dá tudi vlada, dovoli se 3000 K v dveh obrokih občini Zagraj za zgradbo vodnjaka pri Sv. Martinu, dovoli se 500 K podpore občini Sv. Križ za zgradbo vodovoda, preko prošnje vpok. učitelja D. Fajgelja za uravnavo pokojnine, vinorejskega društva v Kremsu za podporo, prošenj raznih tujih društev za podpore v korist dijakov, prošnje učitelja Iv. Bandelja za podporo, paznika M. Lebana za podporo, občine Bovec za ureditvene namene, Mar. Fajgel, učit. udove, za podporo, se preide na dnevni red, oddajo pa se deželnemu odboru v malo podporo prošnje Fr. Černe, Pet. Tosi, Kat. Gargiulo, R. Treleani, Al. D'Este. Panigaj se zavzame za učit. Perko ter predlaga 100 K podpore, podpira Falconer, Gregorčič pravi, da je rekel Panigai, da P. poseduje lepo posestvo, udova Ivančičeva (po učitelju) pa nima nič posestva, pač pa 5 otrok. Če se da oni, naj se da tudi Ivančičevi povišek 100 K na leto. Sprejeto. Fr. Jos. zavetišču v Aleksandriji se da 500 K, glede prošnje T. Stix in J. Colja naj se določi njihova domovna pravica ter na predlog dr. Tume konštatuje, če se nista izselila iz dežele.

Na to je prečital dr. Tuma svoje interpelacije v naslovih in vprašanjih. Zastopnik vlade je obljubil odgovor na nje.

Prihodnja seja bo v četrtek 27. t. m.

Zloraba cerkve v umazane politične namene.

Kolikor trna v peto, toliko je bilo potreba »slov. katoliškega podpornega in izobraževalnega društva« kobariškemu trgu. Ali veseli kaplan Ciril, ki je zapustil Gorico vseh muh poln ter prišel v Kobarid z devizo: »Mi gremo naprej, mi strelci!« — je začel takoj streljati kozle, rogoviliti okoli ter snovati društva na katoliški podlagi, kakor pač delajo naši »moderni« kaplani. Da bo imel družbo ter bo lažje izpil več kozarcev po eni strani, po drugi pa, da bi lezel navzgor po lestvi ter bi rastla bujnejše klerikalna pšenica po Kobariškem, si je osnoval omenjeno društvo. Društvo ima sicer dolg naslov, ali ta naslov je le krinka, pod katero se skriva tisto društvo, ki v istini ni drugo nego društvo za hujskanje.

Vsa taka društva so barvana politično, pripadajo očito klerikalni politični stranki, in niso za drugo nego za prepir in zdražbo; razdvajajo družine, brate in sestre, moža in ženo, očeta in sina, iz takih društev se sejejo med občinarje razprtije, rušijo se vezi, ki so poprej spajale sosede, na dnevnem redu je le opravljanje, obrekovanje, sovraštvo in pretepi. Take sadove rodijo povsodi taka društva, v katerih zapovedujejo vročekrvni tonzuriranci Cirilove barve.

Sedaj, ko odhaja iz Kobarida, si je izmislil še to, da mora imeti društvo tudi zastavo, in sicer s podobo sv. Mihaela. Ta zastava se ima blagosloviti dne 30. t. m. v Kobaridu v — farni cerkvi! Torej pečat temu podivjanemu društvu naj se da v — cerkvi, katere kobariški občani pač niso zidali za to, da se uganja v njej klerikalni humbug in švindel. V cerkvi, kjer je oznanjal besedo Božjo ter učil svoje verne lepega življenja dekan Jekše, mož najblažjega spomina, v cerkvi, ki je veža molitve, naj se blagoslovi zastava za društvo, katerega ni potreba, katero seje le prepir in nemir po Kobariški občini, kateremu pa naj se podeli z zastavo blagoslov javno v cerkvi! To je pač grda zloraba cerkve v umazane politične namene. Kaj si morejo misliti razumni verniki, ki kaj držijo na blagoslov, ako se daje blagoslov društvu, iz katerega se le cepi mirno prebivalstvo, razdvaja, hujska in zavaja na kriva pota. S tem se pač ne utrjuje vere, marveč se jo spodkopuje, ker zloraba cerkve in njenih obredov je očita. — Če bi stopil Kristus v človeški podobi zopet na svet, bi spletel bič, pa pognal iz cerkva vse tiste politične sleparje, kateri izkoriščajo vežo molitve v svoje umazane namene ter dajejo blagoslov zdražbarjem in hinavcem.

Da bo sleparija še večja, so povabili iz Ljubljane »raztrganega dohtarja« Janeza Kreka, čegar blatni klobuk s pijane njegove glave je ostal Bovčanom v živem spominu. Ni zadosti zasejal prepira in zdražbe po Ljubljani in drugodi po Kranjskem, sedaj prihaja še v Kobarid pomagat Cirilu. Ta zmešani rimski filozof in »krščanski« socijalist misli nastopiti celo v cerkvi, kjer hoče imeti — politično pridigo.... Občina, katere last je cerkev, naj bi se postavila po robu taki zlorabi, ter povedala enkrat za vselej, da so postavili verni Kobaridci hišo Božjo za molitev in Kristusove nauke, ne pa za ničvredno politikovanje rimskih šušmarjev.

Drugi v tej družbi bo — čujte pa nič ne strmite! — goriški odvetnik dr. Franc Pavletič, kateremu se sline cedijo po pravdah iz Kobarida in iz Kota, ob enem pa je s takim pohodom združen lov na mandat za deželni zbor, ki naj mu pripomore do mastnih zaslužkov v deželnem odboru ter do zastopanja v deželni hipotečni banki. — »Katoličani« so take vrste ljudje, da vedno drugim, ki si s trudom služijo svoj kruh, očitajo žep, dočim oni neprestano drvijo za žvenkom in cvenkom, v katerem tiči tudi marsikako »prepričanje«; poleg tega pa venomer kričijo na druge po zlatem klerikalnem geslu: Rečem ti, da mi ne porečeš!

(Dalje v prilogi.)

---

prinesti kaj negativnega nego pozitivnega; ugonobiti nekaj nego vstvariti. Zdi se mi, da več razumnih ljudij boleha na tej bolezni. Kritika vsega in nas samih je ogledala v nas naše moči; nimamo podlage, nimamo izhoda, nimamo vere v življenje. Evo, čemu na primer ne želim jaz toliko imeti Angelico, kolikor se bojim izgubiti jo!

Toda, kadar govorim o bolezni stoletja, se nočem omejiti izključno na samega sebe. Da se kdo vleže v posteljo ob času nalezljive bolezni, je to nekaj povsem navadnega — ali danes je kritika vsega ona nalezljiva bolezen, ki razgraja po vsem svetu. Iz tega torej sledi, da se različna poslopja, v katerih so doslej živeli ljudje, njim podirajo na glavo.

Vera, katero že ime samo označuje kot vez, se razvezuje. Vera je celo v onih, ki še verujejo, postala nemirna. Skozi to streho, ki se imenuje domovina, pričenjajo se tudi stekati socijalni prodi. Ostal je samo en ideal, pred katerim celo zelo ošabni skeptiki snemajo pokrivala — narod. Toda na vznožju kipa že začenjajo razni sitneži pisati več ali manj cinične koncepte — ali kar je še čudnejše: prve megle obupa se dvigajo prav iz teh glav, ki bi se imele po naravni poti priklanjati najnižje. Končno pa pride tak genijalni skeptik, kakor drugi Heine, opluva ter da zaušnico temu maliku — kakor je storil ob svojem času Aristofanes — toda ne opluje ga v imenu kakih starih idealov, marveč v imenu prostosti misli, v imenu prostosti dvoma — in kaj še nastopi takrat — tega ne vem. Bržkone bo na tej veliki, prazni tabli sam vrag pisal sonete.

Ali je še pomoč za to? Pred vsem drugim, kaj je meni do tega? Hoteti nečesa, to ni moja stvar. Jaz sem zato preveč dobro vzgojeno dete svojega stoletja. Ako pa vse to, kar se misli, kar se godi in zgodi, ima služiti v povečanje sreče, si dovoljujem osobno opomnjo, omenjaje pri tem, da nimam v mislih gmotnega položaja, marveč znotranji mir, brez katerega morem tako biti jaz kakor vsak drugi. Evo, moj ded je bil srečnejši od mojega očeta, moj oče srečnejši od mene, moj sin pa, ako ga bom imel, bo oseba, vredna naravnost pomilovanja.

Florencija, dne 20. rožnika.

Hram iz kart se je podrl. Prejel sem pismo od tete. Angelica vzame Kromickega, in njiju poroka se ima vršiti črez nekoliko tednov. Ona sama si je zaželela tako kratkega časa. Po prejemu te novice sem sedel v vagon in se hotel odpeljati v Plošev; imel pa sem ob enem zavest, da to potovanje je neumno in pustolovno, ki ne privede do ničesar. Evo, radi tega se nahajam v Florenciji. Pograbilo me je in odneslo, toda ostanek zavesti in razsodnosti me je premagal, in obtičal sem tukaj.

Florencija, dne 22. rožnika.

Ob jednem s tetinim pismom sem prejel »faire part«, naslovljeno z žensko roko. To ni pisava Angelice, niti njene matere. Nobena od nju bi ne bila tega storila. Bržkone je to koncept in zloba gospe Sniatinske. Sicer pa je meni to vse eno. Dobil sem z batom po glavi, zato sem omočen. Toda vidim, da to bolj pretresa nego boli. Ne vem, kako bo pozneje: tudi kroglje pravijo človek takoj ne čuti. Nisem pa si pognal strela v glavo, niti nisem zblaznel; ogledujem si Lung, Arno, sestavljal bi celo igre, ako bi znal; z eno besedo: počutim se dobro... Da so sredi prisrčnih prijateljev psi snedli zajca, je že stara pesem... Teta je smatrala za svojo krščansko dolžnost, ponoviti Angelici to, kar sem ji pisal iz Peli.

Florencija, dne 23. rožnika.

Zarano, ko se sprebudim, ali bolje, kadar odprem oči, si moram ponavljati, da ona in ista Angelica vzame Kromickega — ta dobra, ljubeča, ki se ni vlegla spat, da me ni pozdravila poprej, ko sem se vračal iz Varšave v Plošev, katera mi je zrla v oči, poslušala to, kar sem govoril, ter mi z vsakim pogledom govorila, da je moja. In prav ta bo gospa Kromicka, in črez teden dnij po poroki se ne bo moglo zravnati v njeni glavi, kako je mogla omahovati pri izbiranju med takim Ploševskim in takim Jupiterjem, kakoršen je Kromicki. Dogajajo se vendar čudne reči na svetu, in tako neprekljicljive, da človek zgubi celo ostanek veselja do življenja. Gospa Celina in gospa Sniatinska sprejemata sedaj gotovo »al pari« Kromickega ter ga poveličujeta nalašč na moj račun. Naj bi rajše pustili to Angelico v miru! Toda teta je privolila k temu vsemu! Zase se že ne menim, toda teta vendar vé in vidi, da Angelica ž njim ne more biti srečna. Sama mi piše, da ga Angelica jemlje v obupu.

Evo to dolgo, prokleto pismo:

»Zahvalim te za poslednje novice, tem bolj, ker je ono prvo pismo iz Peli bilo ne le odločno, marveč tudi okrutno. Težavno mi je bilo verjeti, da ne bi imel srca do tega dekleta, ne le nekoliko naklonjenosti, marveč niti prijaznosti, niti pomilovanja. Jaz tega, moj Leon, nikakor ne želim in ti ne prigovarjam, da bi moral Angelico takoj snubiti; prosila sem te edino za to, da napišeš kako prisrčnejšo besedo zanjo, dasi ne naravnost, pa saj v mojem pismu. In verjemi mi, da bi bilo lo zadoščevalo, kajti ona te je tako ljubila, kakor more le njej podobna deklica ljubiti. Pomisli vendar moj položaj, kaj mi je bilo početi, ko sem prejela tvoje pismo? Kako vest bi morala imeti, da bi puščala Angelico še na dalje v tej prevari in obenem nemiru, ki je očividno zastrupljal njeno zdravje? Hvastovski pošilja vselej nalašč posla po pisma v Varšavo ter jih prinaša sam zarano k čaju. Angelica je vedela,

Brez dvoma ostanejo pametni in inteligentni Kobaridci daleč proč od početja, katero se obljublja na dan 30. t. m., ali pa bodo na strani gledali svete može, ki pridejo spravljat Kobaridce pod zastavo sv. Mihaela, v resnici pa z vsemi drugimi nameni. Tisti pa, ki poznajo Cirila Vugo, si bodo ob jednem mislili, da bi bilo bolj prav, da bi skrbel ta žegnani fant za svojo dušo in za dušo tistih, ki imajo na vesti grehe, za katere je določen jok in škripanje z zobmi v peklu, dokler ni poravnana škoda.

Protestovati moramo končno proti zlorabi cerkve v nečedne klerikalne namene s pripomnjo, da je zadnji čas, da se dvignejo tudi starašinstva ter veljaki po deželi ter se energično postavijo v bran za cerkev, ki naj bo veža molitve ne pa jama razbojnikov!

Dopisi.

Iz Št. Andreža. — Preteklo soboto je starešinstvo v Št. Andrežu imelo sejo, h kateri so bili povabljeni vsi starešine, torej tudi oni starešina, kateri ni vdobil povabila k predzadnji seji. Ta je g. Franc Zavadlav. Ko je ta gospod starešina stopil v dvorano, so ravno tam čitali „Sočo“ od 15. t. m., v kateri je nekaj pisano o tisti predzadnji seji. Tu je baje g. župan pokazal pravo svojo katoliško maniro z besedami: „to je tisti, ki ni bil pri zadnji seji itd.“ — Sliši se tudi, da gospod župan misli napraviti tožbo proti onemu dopisu iz Št. Andreža. To mu tudi mi svetujemo; le naprej, da pokažemo, kaj pravi občinski zakonik! Nekdo.

Sv. Križ Vipavski. — (Raznotero.) — Bog nam odpusti, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom! Ako se zjutraj spreš s svojim sovražnikom, nima zaiti solnce, da se sprijaznita in roko podasta itd. Tako nas učijo naši dušni pastirji, kako pa nam oni vzgled dajejo, naj navedemo tukaj ta-le slučaj: Tik našega samostana je mesnica, dobra, stara mesnica. Tudi naši gospodje kapucini so vedno v nji kupovali meso do dneva naprednega shoda za deželnozborske volitve v isti hiši. Od tistega dne pa je za nje meso tako neokusno in liberalno, da hodijo rajši mimo, po pol ure daleč, zraven se pa še hvalijo kar javno, češ, glejte, koliko mu škoduje liberalna pridiga. Ljudstvo se kar javno zgraža nad takim javnim strankarskim maščevanjem teh velepobožnih kutarjev. Kam pridemo, ako bi jih posnemali?

Za tistega slovečega goriškega patra, pooblaščenca Matere božje iz „Š. d.“, ni prelepo, da se po lepi Vipavski dolini sprehaja iz vasi v vas z nežnim ženskim spolom. Ali kaj, saj bližnjega ljubiti kakor sam sebe, je božja zapoved!

Na deveti dan tega meseca smo praznovali slavnostni dan ustanovitve novega „regimenta“, mestnega varstva. Ta „regiment“ bi ne bil nikdar prišel v pravi tir, ako bi domači in tuji davkoplačevalci nas ne podprli, na kar začnemo bolj energično postopati od zdaj s tem analfabetstvom. Luksus, luksus, kaj pa, saj so pravi časi!

To je pa smeha vredno, da so naši katoliški starešine pred kratkim v seji protestovali proti zakramentu svete birme, in sicer kar soglasno. Razposlali so tudi okrožnico raznim županstvom po Vipavskem in škofu, ali škof in županstva se niso ozirala na njih sklep protesta, in birma se je izvršila 17. t. m. vseeno. Lepi katoliški možaki! Naš gospod župnik pa je rekel po volitvah: Slava, da smo zmagali katoličani, slava, da so propadli brezverski Tumovci! Lepi katoličani!

H koncu omenjamo še to, da pri nas je bila slaba letina, za nas in za živino. Ali davke in drugo bo treba vseeno plačati. Potemtakem trpi vsled slabe letine le kmet. V slučaju elementarnih nezgod odbije vlada na izravnih davkih le toliko, da še za žveplenke ni, kakor da bi se kmete za norca imelo. Edino dobri pridelek je vinski. Ali kupčija se jako slabo razvija. Tujega kupca ni. Bog ve, mogoče, da nekaterim res ne pusti tisti presiti kranjski nunc, ki je na Porcijunkulo v Sv. Križu tako nesramno sramotil prekrotke Vipavce!

Iz Štjaka. — Bralno društvo izvrstno napreduje, kar pa ne da miru neki osamljeni klerikalni čvetorici. Pred časom se je zatekla k nekemu ljubljanskemu lažnjivemu lističu, da očrni tam poštenega krčmarja in kot ustanovnika omenjenega društva. Kovačija takih obrekovanj je gotovo v farovžu, kajti tje hodijo navadno vsi tisti, ki jim je bralno društvo trn v peti. Ali ljudstvo obrača hrbet vsem takim ljudem, priča temu je to, da je ves boljši del ljudstva pristopil k bralnemu društvu, katero je bilo že davno potrebno v Štjaku, mnogo bolj nego tista njih brezpotrebna posojilnica, na katero so toliko ponosni. Bralno društvo ima svobodno roko ter ne bo treba hoditi po dovoljenje za vsako reč ne k pobožnemu županu ne k kuratu v farovž.

Krčmarju priporočajo, da naj bo bolj oprezen pri nakupovanju vin, da ne bo koga ščipalo! Bravo, katoliška omika! Dokler ni bilo bralnega društva, je bilo vse dobro. Sedaj pa vemo, kaj vas ščiplje, osamljeni gospodje, po vaših katoliških trebuhih. „Soča“ in „Slov. Narod“, ki se pridno čitata v društvu, to vas ščipa, ne pa pošteno krčmarjevo vino! Toliko za danes!

Glede društva pa želimo, da dobro vspeva ter vpliva izobraževalno na vse svoje ude!

Domače in razne novice.

Novi namestnik, princ Hohenlohe, je prišel povsem nepričakovano v četrtek dopoludne ob 9·25 v Trst. S kolodvora v mesto se je peljal sam, ker ga ni nihče pričakoval. Prevzel je takoj namestniške posle. Obiskal je župana, škofa, predsednika višje dež. sodnije, predsednika pomorske oblasti, poveljnika vojaškega in poveljnika pomorskega okrožja. Včeraj mu je bilo predstavljenc osobje namestništva.

Red rdečega križa III. vrste je podelil nemški cesar našemu rojaku gospodu dr. Maksu Fabianiju, arhitektu itd. na Dunaju.

Odlikovanje. — Profesor veronauka na prvem državnem gimnaziju v Ljubljani, mons. Tomo Zupan, predsednik družbe sv. Cirila in Metoda, je stopil v pokoj ter bil tem povodom odlikovan z viteškim križem Fran Josipovega reda.

Umirovljen je naš rojak c. kr. davčni kontrolor gospod Žiga Furlani v Ilirski Bistrici.

Polkovnik Al. Zobel, poveljnik 5. domobr. polka v Trtu, je bil odlikovan od cesarja z redom železne krone tretje vrste v priznanje zaslug v vojaški službi.

Pokopali so v sredo enoletnega prostovoljca, medicinca A. Jesiha iz Konjic na Štajerskem. Na manevrih si je bil nakopal bolezen, šlo mu je že na bolje, ali prijela ga je zopet bolezen, in slednjič jej je podlegel.

V Ligu pri Mar. Celju je umrl v torek zvečer tamkajšnji učitelj gospod Josip Križnič, star 41 let. Ko se je vračal z zadnje okrajne učiteljske konference v Gorici, ga je ujelo slabo vreme, prehladil se je ter si nakopal bolezen, ki ga je položila v grob. —

Umrl je dne 19. t. m. po dolgem bolehanju g. Anton Gabrijelčič v Kanalu.

Baron Spaun, vpokojeni poveljnik vojne mornarice, je dospel v sredo z Dunaja v Gorico ter se nastanil v svoji vili na Tekališču Fr. Jos.

Hidravlični urad v Gradišču in regulacija Soče. — Znana je našim čitateljem zgodovina hidravličnega urada v Gradišču. Ker se je bilo sklenilo leta 1901. izposlovati od vlade dva hidravlična urada, jednega za spodnji del, drugega pa za gorenji del Sočinega toka, ali se je oživotvoril le hidravlični urad v Gradišču, in ker je laška javnost s tem hidravličnim uradom povdarjala vedno le spodnji del Soče, je bilo pač opravičeno soditi, da je omenjeni hidravlični urad postavljen le za Furlanijo, da bodo regulirali Sočo le v nižini ter da ostane v goratem delu dežele vse lepo pri starem. Na taki podlagi smo pisali tudi notico v zadnji številki „Soče“ pod zaglavjem „O regulaciji Nedi že“. Na to pa so nam došle točne in nad vse zanesljive informacije, po katerih je gotovo, da hidravlični urad v Gradišču ni ustanovljen le za nižino, marveč da ima v projektu regulacije obsežen cel tok Soče. Inštrukcije vlade so v tem oziru točne ter določajo jasno, da se ima regulirati cel tok Soče. Da so pričeli z delom v nižini, za to so merodajni tehnični oziri. Urad se more tudi premestiti, kadar skonča delo v nižini, ali ako se mu zdi potrebno poseči po delih v goratem delu dežele. Drugo vprašanje gledé regulacije pa je denarna stran. Vlada ne smatra Soče za obmejno reko, marveč za deželno reko, zategadel tudi ni verjetno, da bi bila pripravljena vzeti nase vse troške, marveč pojde za tem, da prispeva tudi dežela in prizadete občine, dà, sodi se, da bi šlo delo lažje izpod rok, ako bi dežela že sama od sebe votirala za regulacijo kako svoto, ker v takem slučaju bi bila vlada siljena tudi takoj prispevati. To je pač delo poslancev, da v tej reči storijo potrebne korake ter se doseže vse, kar potreba za regulacijo Soče, ali polni znesek od vlade same ali po drugi poti! Želeti je seveda prvo! — Pripominjamo torej, da je govoril posl. Marani čisto resnico, rekoč, da obsega predlog cel tok Soče.

Kar se tiče regulacije Torre in Nediže, pa so težkoče, ker izvirata na laškin tleh, delna regulacija bi bila nesmisel, da se more provesti pravilna regulacija, je potreba seveda, da obsega celi tok. V tako svrho pa je potreba pred vsem privoljenja in sporazumljenje od strani laške vlade.

Toliko v pojasnilo, da vemo v istini, kako stojimo z regulacijo Soče, Torre in Nediže.

Nadziranje orožniških postaj. — Prihodnji mesec pride nadzirat orožniške postaje v naši deželi generalni inšpektor, generalmajor Döller pl. Wolframsberg.

V Št. Andrežu ne prirejajo le novih maš na občinske troške (navedeli smo svoto okoli 500 K, pa pravijo, da je bilo nekaj manj!), marveč so pogostili zadnjič na občinske troške tudi neko nabirateljico milodarov za neki klerikalni zavod. „P. list“ je pohvalil občino radi tega ter jo postavil za vzgled, ali ta „vzgled“ ni „vlekel“, kajti nabirala je tudi v Podgori, kjer pa je niso pogostili na občinske troške! Se pač vidi, da onostran Soče imajo prave pojme o tem, za kaj se sme rabiti občinski denar, tostran Soče v Št. Andrežu da dajejo kosilo in celo nove maše prirejajo na občinske troške. — Ali zato pa pojdejo živi v nebesa, „Fleisszettel“ jim je dal pa sveti „Prim. list“. Tako je po kristjansko. — Oštija, kristjani smo mi!

Hišna preiskava v Ločniku. — Orožniki in lokalna policija so preiskali te dni stanovanje D. Carnellija. Preiskava je ostala baje brezuspešna.

Stenske koledarje za leto 1905. prav lične, je priredila Jerneja Bahovca trgovina s papirjem v Ljubljani. Tu najde čitatelj tudi kolkove lestvice in vse najnujnejše podatke glede poštnih pošiljatev.

---

da je došlo pismo od tebe, kajti ta revica je vselej prežala na Hvastovskega in mu pobrala pisma iz rok, navidezno radi tega, da bi jih položila na mojo brisalko, v resnici pa radi tega, da bi videla, če ni kako pismo od tebe. Zapazila sem, da nam je že čaj nalivala tako da so vse žlice žvenkljale po skodelicah. Mene se je polastila nekaka zla predslutnja; omahovala sem, ali naj ne odložim čitanja, dokler ne dospem v svojo sobo, toda vznemirjala sem se, če morda nisi bolan, in nisem se mogla premagati. Bog vidi, koliko me je stalo truda, da ne bi pokazala na sebi ničesar, zlasti, ker sem čutila, da so Angeličine oči uprte vame. Toda premagala sem se; rekla sem celo: »Leon vedno rad boleha; sedaj pa je, hvala Bogu, zdrav in pošilja vama svoj poklon.« Angelica me je vprašala s svojim navadnim glasom: »Ali se bo še dolgo mudil v Italiji?« Vedela sem, kaj vse tiči v tem vprašanju, toda nisem imela srčnosti, povedati resnice, zlasti ker je bil navzoč Hvastovski in postrežnica, zato sem rekla samo: »Ne več dolgo, mislim, da se v kratkem napoti semkaj.« Ko bi bil ti videl ta žar, ki jo je spreletel, to veselje, to prizadevanje, da se ne bi razjokala. Revica! Jaz bi se še danes hotela razjokati, ko se spomnim tega. Kaj sem prebila, vrnivši se v svoje stanovanje, tega mi ne boš verjel; toda ti si napisal razločno: »Voščim ji sreče s Kromickim,« in treba je bilo — vest mi je velela to — odpreti ji oči. Ni bilo mi potrebno, klicati jo, kajti prišla je sama; tedaj pa sem ji rekla: Angelica, jaz vem, da si ti vrla, poštena deklica, ki se vsikdar strinjaš z voljo božjo. Morava spregovoriti odkritosrčno. Vem, moje dete, da se je bilo med teboj in Leonom začelo nekaj, kar je podobno naklonjenosti, in povem ti, da sem si tega sama najmočnejše želela, toda bržčas to ni bila božja volja; ako si imela v tem obziru kake nadeje, daj jim slovo!« Na to sem jo objela, kajti obledela je kakor platno; mislila sem si, da omedli, vendar na srečo do tega ni prišlo. Zgrudila se je k mojim nogam in začela ponavljati: »Kaj je vam naročil, povedati mi teta?« Branila sem se, nisem hotela ponoviti tvojih besed — toda prišlo mi je na misel, da bo bolje za njo, ako poizve čisto resnico, in končno sem ji povedala, da ji želiš sreče s Kromickim. Na to je vstala in rekla mi črez trenutek s povsem drugim glasom: »Zahvalite ga, teta, za to!« — na kar je odšla. Bojim se, da ti ne bo po godu, da sem ji tako zvesto ponovila tvoje besede, ter jih nisem nič olepšala; ker pa Angelice na nikak način nočeš, zato ni bilo mogoče ji tega razločnejše povedati. Čim bolj bo prepričana, da za njo ne maraš, tem poprej te pozabi. Končno, ako ti bo to zoperno, pa pomisli na to, koliko smo me vse tri tukaj prebile, zlasti pa še Angelica. Ona ima res toliko moči nad seboj, da tega nisem niti pričakovala. Ves dan je imela suhe oči ter ni dala tega spoznati materi, za katere zdravje se zelo boji; le še bolj se je stiskala k njej kakor navadno, pa tudi k meni, kar me je tako ganilo, da se mi je kar brada tresla. Gospod Sniatinski, ki je istega dne dospel, tudi ni zapazil na Angelici spremembe; na to sem mu to jaz sama povedala, ker vem, da je tvoj prijatelj; to ga je močno ujezilo, da se je jel hudovati na te, da sem bila kar jezna nanj. Bog vé, česa vsega ni zinil — saj ga poznaš. Ti, ki Angelice ne ljubiš, ne moreš oceniti, kako bi bil srečen ž njo; slabo pa si postopal, moj Leon, da si jo pustil v tem mnenju, da jo ljubiš. Nam vsem se je to zdelo, ne samo njej, in to je bilo slabo; kajti Bogu samemu je znano, koliko je ona pretrpela, in drugič, to je bilo tudi vzrok, da se je takoj odločila za Kromickega. Meni je jasno, da je ona storila to v obupu. Morali sta se z materjo pogovarjati o njem, da se je odločila tako kmalu. Kromicki je dospel drugo jutro po dohodu tvojega pisma. Ona je bila takoj povsem drugačnejša do njega nego navadno; črez teden dnij jo je snubil ter bil sprejet. Gospod Sniatinski je še-le pred par dnevi zvedel to ter si pulil lase iz glave; tega, kar se je godilo iz početka z menoj, pa ti niti ne pišem.

Bila sem tako nevoljna na te, kakor še nikdar v svojem življenju, in šele tvoje drugo pismo je popravilo nekoliko to razžaljenje, dasi me je prepričalo do dobrega, da iz mojih gradov na ledu ne bo ničesar. Priznavam ti tukaj, da po tem prvem pismu, dokler je Kromicki ni snubil, se mi je še vrivala misel: »Nò, Bog nas prijazno pogleda ter spremeni njegovo srce! Leon je napisal to, ko je bil jezen!« Ko si pa imel potem že nekoliko prisrčnih besed za Angelico, pa nisi preklical ničesar od tega, kar je stalo v prvem pismu, sem spoznala, da se nimam s čim več mamiti. Angeličina poroka se ima vršiti dne 25. malega srpana, in povem ti, čemu tako kmalu. Celina je res hudo bolna; ona vidi, da jo kmalu vtrga smrt, in noče, da bi se potem radi žalovanja za njo ta stvar preveč zavlekla. Ona hoče še pred svojo smrtjo videti hčerko pod moškim varstvom. Kromickemu se tudi mudi, ker ima kupčijo na vshodu, katere ne more zanemarjati, Angelica pa tudi hoče čim najpoprej izpiti ta kelih. Oh, moj Leon, čemu je vse to tako prišlo, čemu je to dete tako nesrečno?

Nikdar v svojem življenju ne bi bila dovolila, da bi ona vzela Kromickega, toda kako jo morem jaz potolažiti vsaj z besedico, jaz, ki se čutim tako močno krivo glede Angelice? Mene je prevzela preveč želja, oženiti te ž njo, in nisem preračunila, kake posledice morejo iz tega nastati za Angelico. Kriva sem, radi

Dogodki v Vidmu in Čedadu pred sodnijo v Trstu. — Včeraj se je vršila obravnava radi znanih dogodkov. Obtoženih 12, z Goriškega med temi 5. Oproščena 2 Goričana, drugi obsojeni na kazni od 14 dnij do 2 mesecev.

Gradnja kolodvora na Blanči je poverjena družbi „Union“ za znesek 875.425 kron. —

Večerne zabave. — V velikem salonu „pri zlatem jelenu“ bo danes in jutri večer zabava, katero oskrbi dunajska družba Weber-Meier. Ta je dala že dva večera. Spored je: petje, kupleti, humoristični prizori, male burke po ukusu dunajskih orfejev. — Vstopnina 60 v.

V dvorani Central pa bo drevi znani kvartet Udel. Več povejo lepaki.

Dr. Marani je v zadnji seji deželnega zbora hvalil laške deželne uradnike ter grajal slovenske, češ, da slednji ne znajo niti svojega materinega jezika. Nalašč je napačno tolmačil izvajanja dr. Tume glede znanja deželnih jezikov ter pograbil po tem, kar mu je služilo v to, da se je popel do gorostasne trditve, da deželni uradniki slovenske narodnosti ne znajo ne laški ne slovenski. To je tako smela trditev, da se ne moremo prečuditi, kako more spregovoriti kaj takega mož, ki hoče biti resen politik! Resnica je pač ta, in pozna jo dobro tudi dr. Marani, da slov. deželni uradniki imajo v oblasti oba jezika, slovenski in laški, oni res znajo popolnoma oba jezika ter morejo tudi uradovati v njih v pripadajočem jim delokrogu, dočim se o laških uradnikih kaj takega ne more trditi. Na deželnem odboru je dandanašnji uradni jezik furlanščina, in to znajo laški uradniki, laškega in slovenskega po veliki večini pa skrajno nezadostno! Taka je resnica! Kar se končno tiče nastopa dr. Maranija v deželni zbornici, naj blagovoli presoditi sam, ali je bil umesten ali ne, dostojen ali ne!

„Idioma“. — Naš „illustrissimo podestà“ je blagovolil v deželnem zboru imenovati naš jezik — „idioma sloveno“, ki se šele razvija. Sicer je trdil, da idioma ali lingua je vseeno, ko se ga je prijelo, ali to ni res. Slovarji govorijo jasno. — Naš jezik je že lepo razvit, le poznati ga je treba, je čul dr. Venuti v odgovor! — Pa kaj bodo govorili ti goriški možje, ki hočejo biti Lahi, o idioma gledé našega jezika! Svojega naj pogledajo. To, kar govorijo oni, ni ne laško ne furlansko, neka zmes je, v kateri so tudi slovenske besede, in če ni človek zagledal belega dne v Gorici ter živel med njimi, jih sploh ne more razumeti. To je lašćina, da se je Bog usmili. To ni ne lingua, ne idioma, nič ni drugega nego neka mešanica. In pozna se jim, da ne govorijo laško, tudi v deželnem zboru, kjer bi najrajši tolkli svojo babilonsko mešanico!

Mimogrede bodi omenjeno, da če tako govori o slov. jeziku, ima gospod župan malo spoštovanja do jezika svoje — matere!

Nadškof in knez birmuje sedaj po Vipavski dolini. Nekateri mislijo, da se mora ob takih prilikah postaviti slavoloke itd., najrajši na občinske stroške. Ali nekatera županstva so ubrala to pametno pot, da na občinske troške se ne dela ne slavolokov ne sploh ničesar, če pa hoče kdo sam kaj postaviti ali prirediti, mu je pa slobodno. Nadškofa in kneza pa sicer prijazno sprejemajo tudi starešinstva. — Na potu v Dobravlje ob cesti so se bili že lotili dela za slavolok, ali ljudstvo se je jezilo, delavca sta odšla, ostali so le kolci. Ljudstvo pravi: škof pride, malce pogleda, pa gre, ne vpraša po nobeni reči, tako jeden kakor drugi, čemu torej troški? Tako nam poročajo z Vipavskega.

Deželni kmetijski urad se nam obeta. Deželni odbor je v svojem poročilu v zbornici povdarjal veliko važnost takega urada, in dr. Verzegnassi-ju se je stvar tudi zdela tako nujna, da je predlagal, naj se takoj ustanovi kmetijski urad, kateremu bi stal na čelu deželni kmetijski nadzornik z jako mastno plačo; kajti pot bi mu bila odprta v VI. plačilni razred. Imamo sicer že vladne nadzornike za kmetijstvo, imamo tudi že nekatere provizorične potovalne učitelje, imamo dve kmetijski šoli; da, imamo tudi c. kr. kmetijsko društvo in v njem največjo kapaciteto v kmetijstvu prof. Hugues-a — vsaj pri Lahih velja za takega. Pa vse to še ne zadošča. Našim Lahom je preveč na srcu napredek kmetijstva v deželi! Oni hočejo imeti še deželni kmetijski urad s šefom v VI. plačilnem razredu na čelu. Res, velika je njihova skrb za deželo, v kateri je 3/4 kmetovalcev Slovencev. Kdor pa pozna le malce razmere v naši deželi, ki ima to dvomljivo srečo, da jo vlada sivolasa glava dr. Pajerja, nikakor ne bo ganjen po toliki unemi Lahov za kmetijstvo v naši deželi. V kmetijskem društvu je Pajer na odkrit način opeharil Slovence, ter si je na ta način obvaroval tam svojo pozicijo. Tepci bi bili sedaj slovenski poslanci, ako bi dovolili kako podporo temu društvu v svrho, da bi tam Pajer lažje pestil slovenske člane in bi se deželni denar zlorabljal v izvestne politične namene. 5000 K gre tu po vodi. In kdo ve, ali ne zaležejo slednjič tudi pri vladi kaj slovenski protesti, da postane nekoliko bolj previdna pri podeljevanju podpor takemu društvu. Hugues, tvoja slava bi bila potem pri kraju! Toda naši Lahi si znajo pomagati in prišli so pred deželni zbor z deželnim kmetijskim uradom. Ta urad naj se ustanovi čimprej, kajti sicer bi lahko prišel čas, ko bi pričela Huguesu huda presti. In pri današnjih razmerah v deželi pač ne more nikdo dvomiti, da se s kmetijskim uradom pripravlja stolček Huguesu, da sede nanj, ker bi bil tam bolj na varnem, kakor je v kmetijskem društvu, nad katerim se zbirajo črni oblaki.

Slovenska deželna odbornika sta že ponovno dokazala, da proti Pajerju ne zmoreta ničesar. In to nas uči, da se prav gotovo zgodi to, da se na čelo predlaganemu kmetijskemu uradu postavi Hugues, ki se je proslavil s svojimi mahinacijami proti Slovencem v c. kr. kmetijskem društvu, Hugues, ki ne zna niti besedice slovenski in mu je slovenski del naše dežele prava španska vas. Ker se torej Hugues v c. kr. kmetijskem društvu, katero hira vsled tega, ker je postalo gnezdo sovraštva proti Slovencem, ne čuti več varnega, hoče se ga postaviti na varno v deželno hišo, da bode tam nadaljeval svoje delo, ki ga je pričel v kmetijskem društvu, in da bode tam metal deželni denar skozi okno s svojimi poskusi. Slovenski poslanci, ne katerih je sedaj ležeče, da preprečijo take vrste gospodarstvo z deželnim denarjem in take nakane naših ljubih sosedov s Huguesom in Pajerjem na čelu, pač najložje uvidijo, kako frivolna igra se hoče izvršiti nad nami. Razni izmed gg. poslancev so bili očividci sleparij v kmetijskem društvu, saj so se sleparije dogodile nad njimi samimi. Čast in narodni ponos torej zahtevata od njih, da se postavijo proti take vrste mahinacijam in ne pomagajo Huguesu in Pajerju vleči kmetijsko društvo iz blata, kamor je zagazilo; kajti le za to gre in za nič drugega. — Vsa stvar je dovolj jasna. Pričakujemo dejanj! Ako pa bi bili naši gg. poslanci tako naivni, da ne bi mogli razumeti nakan, ki tiče za deželnim kmetijskim uradom, no, potem pa ne bodo volilci tako naivni, da ne bi znali ž njimi obračunati, kakor je prav. Mi se bomo s to stvarjo še bavili. — Caveant consules!

V tukajšnje zapore so pripeljali iz Tržiča tiste, ki so napadli in oropali Pahorja iz Opatjegasela ter nečloveško ravnali ž ntim. Imenujejo se: Boz Jakob, Petean Angel in brata Fr. in Al. Peterin. — Pravijo, da ni resnična vest, da bi bil Pahor umrl.

Deklica vsled opeklin umrla. — 4 letna Marija Contarino v Ajellu je stala na ognjišču; ko se je mati odstranila, je prišla deklica preblizu ognja, začela je goreti obleka na njej, vsled česar se je deklica ožgala in opekla, in ko se je vrnila mati domov, jo je našla mrtvo.

Odprti lekarni. — Jutri popoludne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Gliubich.

Brez sredstev. — Policija je prijela tri tujce, ki so prišli v Gorico, pa niso imeli niti vinarja več v žepu. Vsi trije so iz Nemčije.

Izpred sodnije. — 26 letni Al. Makuc, rojen v Gorici, je bil obtožen, da je ukradel bicikelj, katerega mu je bil potem odvzel M. Markič na cesti ob Soči, ko se je zaletel ž njim v neko njegovo sorodnico, ter naznanil to na policiji. Obsojen je bil na 7 mesecev trde ječe s trdim ležiščem in postom vsak mesec.

Krčmar A. Fabris v Beljanu je oštel nekega Ed. Bona radi vina in ker se je kregal z njegovim sinom. Bon se je razjezil ter razsajal pred gostilno. Tu je pograbil A. Fabris puško ter vstrelil. 14 malih krogljic je dobil Bon. Fabris je bil obtožen težke telesne poškodbe, pri obravnavi pa je trdil, da je hotel streljati tudi drugič, kakor prvič, v zrak, ali je bil tako zmeden, da se mu je sprožilo v Bona. Dobil je 3 mesece zapora.

Našlo se je 120 kron na železničnem mostu v Gorici. Kdor je zgubil, naj se oglasi pri Francu Mozetiču, trgovcu v Mirnu.

Tobakarna, spojena z loterijsko kolekturo v Gorici, Gosposka ulica št. 17., se odda potom javne konkurence. Vadij, ki se ima položiti, znaša 170 K, kavcija za loterijsko kolekturo pa 1500 K. Oferte je sestaviti na predpisani tiskovini ter doposlati do 10. ure predpoludne 15. novembra 1904. predstojniku c. kr. finančnega inspektorata v Gorici. Več se izve iz razglasa v „Osservatore Triestino“ od dne 19. oktobra t. l.

Kerševani & Čuk v Gorici naznanjata svojim cenj. gosp. odjemalcem, da otvorita s 1. nov. tek. leta zalogo šivalnih strojev in dvokokoles na Stolnem trgu št. 9. (Piazza Duomo.) V sedanjih prostorih Riva Castello (konec Raštelja) ostane samo mehanična delavnica.

Pozor! Samo „Templjev vrelec“ in „Styria“-vrelec sta kot Rogaška kisla voda postavno zavarovana! Vse druge izdelke, kateri nimajo znamenja „Templjev vrelec „ali „Styria-vrelec“, kljub temu se pa kot Rogaški prodajajo, naj se zavrače. **Deželno oskrbništvo Rogaških kislih vrelcev.**
Zaloga na debelo pri **A. Jeretiču** v Gorici.

Napačno prebavljanje je vzrok mnogih bolezni. — Stalno uravnavo prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravnika Rosa balzama za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! 1

Vojna med Rusi in Japonci.

O bitki.

Razna poročila o strašnih bojih okoli Jantaja se glasijo:

Iz Mukdena: Rusi so dne 17. t. m. zjutraj po strašnem, krvavem boju, kjer se je boril mož z možem, vzeli pozicijo na levem bregu reke Šaho. Japonci so utrujeni in radi tega se ne morejo več vstrajno braniti. Zadnji vspehi so Ruse vspodbodli ter so takoj pričeli ofenzivo.

Dne 15. in 16. t. m. je trajala bitka na vsej fronti. Ruske čete so se držale v vseh svojih pozicijah ter so tudi od svoje strani napadle sovražnika in pridobile več pozicij. Dne 16. t. m. zvečer so bili Japonci po trdovratnem boju pregnani iz svoje utrjene pozicije pri Huančanu in o tej priliki so zaplenili Rusi 8 topov. V noči od nedelje na ponedeljek so goste kolone japonske armade napadle ruske pozicije ob reki Šaho, toda napad je bil odbit z groznim streljanjem topništva, ki je trajalo četrt ure. Japonci so imeli ogromne zgube. Višji ruski poveljniki upajo na zmago. Voj na levici je zasedel višine pri Fiusiantunu, ki gospodujejo nad okolico železniške postaje. Na naši fronti in na desnem krilu je naš položaj ugoden. Celoten položaj bitke ni še določen, boji trajajo še dalje in še na nobeni točki se ni doseglo konečne zmage. Sedaj je strateški položaj manj ugoden za Japonce nego li za nas.

---

tega pa tudi ne trpim malo, ter vsaki dan molim za to dete.

Po poroki se odpeljeta v Volinj. Celina ostane pri meni v Varšavi; govorila je o Odesi, toda jaz je ne pustim od sebe za nikak denar. Ti, moj dragi, veš, kako sem srečna, kadar te vidim, toda sedaj ne zahajaj v Plošev; ubcgaj me Angelici na ljubo. Ako hočeš, pridem takoj po tem jaz k tebi. Sedaj je treba Angelici prizanesti.«

Čemu se imam še mamiti!? Kadarkoli čitam to pismo, bi hotel najrajše biti z glavo ob steno — to pa ne od jeze, ne od zavisti, marveč od žalosti!

Dne 23. rožnika.

Nikakor mi ni kazalo, pobesiti roke ter smatrati stvar že za izgubljeno. To bi bil ponesrečen zakon. Danes, v četrtek, sem poslal Sniatinskemu brzojavko, v kateri sem ga zarotil pri vsem, kar mu je sveto in drago, naj pride v nedeljo v Krakov. Tudi jaz se jutri napotim tje. Prosil sem ga, naj o brzojavki nikomur ne omeni ničesar. Spregovorim ž njim, ali bolje prositi ga hočem na vso moč, naj spregovori v mojem imenu z Angelico. Jaz mnogo računam na njegov vpliv. Angelica ga spoštuje ter ga ima jako rada. Nisem se obrnil na teto, ker se mi, moški, bolje razumemo. Sniatinski, kot psiholog se bo lažje oziral na ta prokleti dušeslovni proces, kateri sem prebil v poslednjem času. Njemu morem povedati tudi o Lavri; ko bi se zmenil o njej pred teto, pa bi se ona gotovo prekrižala. Iz početka sem hotel pisati sami Angelici, toda moje pismo bi obrnilo ná-se oči vseh ter napravilo zmešnjavo. Znana mi je Angelična navada; vem, da bi takoj pokazala pismo materi — ta pa me utegne že mrziti, in znala bi pismo po svoje tolmačiti, in pri tem bi ji Kromicki še pomagal. Treba je, da Sniatinski spregovori z Angelico na samem, pri čemur mu lahko pomaga njegova žena. Upanje imam, da se poprime te naloge, dasi vidim prav, kako je kočljiva. Že več noči nisem spal. Kadar zaprem trepalnice, se spomnim takoj Angelice, njenega lica, njenih las, očij, načina govorjenja, smeha — vidim jo, kakor bi stala tu pred menoj. Ne morem dalje tako živeti!

Krakov, dné 26. rožnika.

Sniatinski je tukaj. Poprijel se je dela. Pošten dečko — naj mu to Bog povrne! Ura je že bila štiri po noči, toda ker ne morem spati, rajše vstanem ter sedem k pisanju, ker ne vem, kaj mi je početi. S Sniatinskim sva se razgovarjala do treh, pričkala se in razpravljala! Sedaj se prevrača na drugo stran v sosedni sobi. Ni se mi dal tako kmalu preprositi. Neprestano mi je ponavljal: »Moj dragi, kako pravico imam jaz, tujec, vmešati se v vaše rodbinske razmere, in to še v tako kočljivi zadevi? Gospodična Angelica mi lahko zapre usta z enim samim vprašanjem: »Kaj je vam to mar?« Zarotil sem ga, da mu Angelica tega ne poreče, kakor bi imel to že črno na belem. Priznaval sem, da ima on prav, toda dejal sem mu, da nastanejo časih trenutki, ko se niti na to ne kaže ozirati. Ta moj argument ga je prepričal, da tu ne gre zame, marveč za Angelico: ako torej sploh hoče govoriti ž njo, se to zgodi radi tega, ker me pomiluje. V teh par dnevih sem močno shujšal; sam mi je rekel to, in videl sem, da ga je to ganilo. Vrhu tega ne more videti Kromickega, ker sta si dva povsem različna tipa. Sniatinski trdi, da denarne špekulacije so enake pograbljanju denarja iz tujega žepa v svojega. On marsikaj zamori Kromickemu, in rekel mi je o njem to-le: Ko bi imel s pridobivanjem denarja nekak višji cilj, pa bi mu še odpustil, toda on dela to radi tega, da bi imel denar!« Angeličin zakon ga jezi skoro tako kakor mene — in on je uverjen, da si Angelica nakoplje nesrečo. Na mojo prošnjo odide Sniatinski takoj jutri s prvim vlakom.

Pojutrišnjem bosta oba z ženo v Ploševu, in ako ne bosta mogla na samem govoriti z Angelico, povabita jo za par ur v svoje stanovanje. On namerava predstaviti Angelici moje muke, povedati ji, da vse moje življenje tiči v njenih rokah. On to ve. On spregovori o tem ž njo resno, sladko in pametno; on jo prepriča, da ženska, dasi ima srce ranjeno, nima pravice dati roke človeku, katerega ne ljubi; da ravnajoča tako ravna nebistveno in nepošteno; dalje da takisto nima pravice zavreči ljubljenega človeka in uničiti njegovo življenje radi tega, ker je, prevzet od ljubosumja, storil nekaj, kar obžaluje iz vsega srca.

Končno mi je dejal Sniatinski še to-le:

»Storim vse to pod enim pogojem, ako mi namreč daš častno besedo, da ako ničesar ne opravim, ne pridrviš v Plošev ter ne napraviš kakih neumnostij, katere bi tvoja teta, gospa Celina, ali gospodična Angelica morala poplačati z zdravjem. Angelici lahko pišeš, ako hočeš, toda osebno ne smeš priti, k večjemu ako dobiš njeno dovoljenje.«

Za koga me neki ima? Obljubil sem mu, dasi me je to takoj vznemirilo. Toda računam na Angeličino srce in na zgovornost Sniatinskega. Oh: kako zna on govoriti! Ni mi delal nikdar velikih nadej, vendar pa vidim dobro, da jo ima sam. V drugem slučaju se nadeja, pripraviti Angelico do tega, da odloži svatbo vsaj za pol leta. Takrat je zmaga naša, ker Kromicki se sam umakne. Današnji dan hočem dolgo pomniti! Sniatinski, ki je videl mojo bolečino, je bil nežen, kakor ženska, ter je prizanašal moji ljubezni. Mnogo pa tudi stane človeka, priznati komu svoje znorelosti, krivde, slabe strani ter položiti svojo usodo v tuje roke, namesto da bi se sam boril. Toda kaj mi je mar vse to, ko gre za Angelico?

(Dalje pride.)

Ako nam bo usoda mila in ako bodemo znali izkoristiti sedanji položaj, utegne celo priti do katastrofe za Japonce.

Maršal Ojama: „Times“ je prejela v Londonu, 17. t. m. iz Tokija sledeče sporočilo: Danes zjutraj je dospela z bojišča druga brzojavka, ki javlja, da so Rusi sedmič napadli Japonce. Maršal Ojama pravi, da so v vseh teh napadih imeli Rusi velike izgube.

Glasom uradnega poročila, se je ta napad izvršil z vspehom. Število mrtvih ruskih vojakov pred levo japonsko armado znaša 4000. Glasom japonske uradne statistike obstoji vsa ruska vojska, ki se udeležuje bitke pri reki Šaho, iz 276 batalijonev, 122 baterij in 173 švadronov, oziroma iz 200.000 mož pehote, 28.000 konjenikov in 930 topov.

Pariški „Matin“ piše o vojnih dogodkih sledeče: Zadnje poročilo generala Saharova dokazuje jasno, da ni umikanje Rusov imelo značaja bega. Rusi se temveč trdovratno drže na črti reke Šaho, na kateri se branijo tudi Japonci. Izlasti na zapadu, okolo postaje Šjahopu, so se zadnje dni vršili krvavi boji. Srednja japonska armada je na tem mestu ojačila levo armado. Vzlic temu da so Japonci številno v premoči, niso zamogli isti doseči definitivnega, dočim so Rusi dosegli delnih vspehov. Ne more se reči, kakšen da bo izid.

General Saharov poroča 18. t. m. Glasom došlih mi poročil so Japonci v noči od 16. t. m. večkrat napadli desno krilo naše pozicije. Vsi napadi so bili odbiti. Tekom dneva so se naše čete polastile vasi Šlandsia ob reki Šaho zapadno od Šahopu. Sovražnik je silno obstreljaval pozicijo, ki smo mu jo pri tej vasi vzeli, ter je napadel drugo pozicijo na osamljenem pogozdnem hribu Putilov. Tukaj se je vnel zelo srdit boj na bajonet. Več častnikov, ki so se vrgli proti sovražniku ter so dali s tem četam sijajen izgled, so bili od sovražnega orožja prebodeni. Zvečer in po noči smo pokopali z vojaškimi častmi mrtve Ruse in Japonce. Proti našemu centrumu se koncentrirajo znatne sovražne vojne sile. Na levem krilu naše armade se ni dne 17. t. m. pripetilo nič posebnega.

„Berliner Taglatt“ je dobil iz Petrograda tako-le poročilo 19. t. m.: Vsa poročila, ki so dospela do tega časa z bojišča, javljajo, da se je bitka ob reki Šaho dne 16. t. m. izvršila ugodno za Ruse. Da se je dosegel vspeh, je pripisati Kuropatkinu, ki je osebno posegel v boj. Junaško je peljal pehoto reservnega voja ponovno v boj, dokler je bila bitka za Ruse ugodno odločena. Bojevale so se evropske čete prvega, desetega in sedemnajstega armadnega voja in sibirski četrtega in šestega armadnega voja. Ne ve se še, bode-li vspeh, ki se je dosegel v centrumu, odločilnega pomena tudi za položaj desnega krila, ki ga je porazil Kuropatkin. Armada Nodzu, ki je nosila vse breme boja, velja za popolnoma poraženo. Več tisoč Japoncev je bilo vjetih, mnogo topov uplenjenih. Divizija Jamade je baje popolnoma uničena. Šišugu so zaseli Rusi. Japonci se naglo umikajo.

V ponedeljek ob 11. uri predpoludne se je Rusom posrečilo predreti japonski centrum, vzeti topove več baterijam ter vjeti več stotin Japoncev. Japonci so bili daleč nazaj potisnjeni, tako da je pozicija posameznih japonskih oddelkov baje zelo kritična. Kuropatkin vodi osebno napad. Vzlic temu je glavni štab mnenja, da bo odločitev bitke na vztočnem krilu in ne v centrumu.

Kuropatkin poroča 18. t. m.: V noči od 17. na 18. t. m. je skušal sovražnik napasti oni oddelek prednje straže, ki je zasedel hrib Pulitov, da bil je odbit. Nadaljna poročila o spopadih s sovražnikom mi niso došla. Pri vseh pozicijah je bilo do desete ure dopoludne popolnoma mirno. Vso noč je močno deževalo. Dež je zelo poškodoval ceste.

Iz glavnega tabora japonskega generala Oku se poroča 18, t. m., da je neki japonski oddelek zgubil 8 topov, katere so vzeli Rusi. Od tam poročajo tudi, da desna in srednja ruska armada sta obdržali svoji poziciji. Ob prehodu preko reke Taitse so uničili Japonci en ruski bataljon, kakor se poroča iz glavnega stana Kurokijevega, in sicer s strojnimi puškami.

V ponedeljek so zavzeli Rusi več pozicij ter so prodrli proti japonski fronti. Oddelek generala Miščenka se je posebno odlikoval. V ponedeljek je trajal boj do 1. ure ponoči, v torek je bilo radi deževja vse mirno.

O ruskih vspehih poroča iz Petrograda berolinski „Lokal-Anzeiger“: Vesti o zmagi z bojišča so bile v vseh krogih ruske prestolnice sprejete z veliko radostjo. Te vesti so došle ravno na 50letnico prvega obstreljavanja Sebastopola in na prvi god malega prestolonaslednika. Z bojišča poročajo, da je bilo v boju levo japonsko krilo poraženo. Pri zavzetju „Hriba z drevesom“ se je posebno odlikoval generalmajor Putilov, poveljnik druge brigade 5. vztočno-sibirske divizije strelcev od 2. sibirskega armadnega voja. Višina neke znamenite strategične točke je bila po njemu imenovana „Putilov hrib“. Najljuteji boj se je bil med topništvom; Rusi so uničili skoraj vse moštvo in konje japonskih baterij. General Kuropatkin je jahal vzlic strašnemu ognju po zavzetih pozicijah ter se je zahvaljeval četam.

O japonskih porazih je poročal pariški „Matin“ 20. t. m.: Sinoči 19. t. m. se je po mestu širila govorica, da je ruska vojska porazila dve japonski diviziji ter vjela 14.000 japonskih vojakov. To vest je poročala posebna brzojavka iz Mukdena. Na glavnem štabu ni možno dobiti potrdila tej vesti.

Iz Petrograda: Privatne vesti iz Harbina javljajo, da so Rusi potisnili nazaj Japonce ter zasedli postajo v Šaho. Odposlan je bil vlak, da pregleda železnico. Vzdržuje se trdovratno vest, da nista bile poražene le dve, ampak pet japonskih divizij japonskega desnega krila ter da so Rusi vjeli mnogo vojakov.

Japonska protestuje.

Japonska vlada je sklenila s posredovanjem ameriškega poslaništva v Petrogradu protestirati proti temu, da se ruske čete bojujejo v kitajski obleki. Japonski urad zunanjih stvari je objavil, da so dne 4. t. m. ruske čete v kitajski obleki napadle Japonce na cesti proti Mukdenu ter jih skušale nenadoma napasti tudi na drugih mestih. Uporaba kitajske obleke je proti mednarodnemu pravu ter je izlasti nevarna iz ozira, ker se ne more na veliko daljavo razločiti, se ima li pred seboj Kitajce ali Ruse.

Port-Artur.

Iz Čifu so sporočili „Daily Telegraphu“: Neki stotnik japonske oblegovalne armade, ki je dospel semkaj, poroča, da znašajo **japonske zgube pred Port Arturjem nad — 50.000 mrtvih.** Vojaki so sedaj n. ogo trpeli radi mraza. Japonci imajo pred Port Arturjem 400 topov, ki so postavljeni na črti od Volčje gore do Takušana. Ogenj teh topov zamore biti za trdnjavo uscdepolen še le tedaj, ko utihnejo sprednje ruske utrdbe. Poročilo, da je baltiška eskadra odplula, je Japonce pripravilo na to, da so podvojili svoja prizadevanja. Sedaj dobivajo ojačenja ter nadaljujejo obstreljavanje z vso silo, kar pomenja nov napad na trdnjavo.

Iz Daljnega odhajajo še vedno oblegovalni topovi v Port Artur. Velika ojačenja so odposlana v Gensan. Pri otokih Miaotao se je **razbila** neka japonska ladija, ki je vozila pšenico.

Novejše vesti.

V London je došlo poročilo, da se boji nadaljujejo, in sicer da sta Oku in Nodzu dne 19. t. m. napadla Ruse na desnem bregu Šahe. Kuroki je baje na smrt bolan. — Napadi Japoncev na Port-Artur se vršijo dan za dnevom. Baje so dosegli Japonci nekaj uspehov na hribih okoli Ičana ter postavili kanone na Sanhačinu. 16. t. m. je pričelo močno obstreljevanje s topovi, ki traja po dnevi in ponoči. — Baltiška eskadra potuje na dalnji vstok. Baje bo potrebovala okoli 90 dnij, da pride na cilj.

Zadnje vesti.

Dne 19. in 20. t. m. je bil mir. Kakor se poroča iz ruskih virov, se Japonci hočejo umakniti. V bojih od 16. do 19. t. m. so dosegli Rusi uspehe v centru in na desnem krilu, pridobili nov teren ter prišli do desnega brega Šahe, ujeli so dve japonski bateriji. Saharov poroča o uspehih Rusov v malih bojih proti Japoncem. V Mukden je dospel osmi voj ruske armade. Poroča se, da sta dva najeta Kitajca umorila francoskega in nemškega voj. atašeja v Port-Arturju.

Razgled po svetu.

Državni zbor bo sklican bržčas sredi prih. meseca, v dobi od 15.—20.

Dr. Lueger, dunajski župan, bo obhajal v ponedeljek 24. t. m. svoj 60. rojstni dan. Radi tega so mu hoteli napraviti pristaši velike ovacije, bakljado in podoknico, ali vlada je prepovedala obhod in bakljado in podoknico za jutri zvečer, ker se je bati, da bi prišlo do krvavih pretepov ter bi se vsa prireditev razbila od strani soc. demokratov. Treba pa vedeti, da dr. Lueger je strašno razžalil delavstvo, ko je rekel v deželni zbornici dne 5. t. m. v polemiki s soc. dem. poslancem Seitzem: „Oglejte si dne 1. maja tiste, ki romajo v Prater, to, gospoda moja, so sami **lumpje!**“

Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi svoj prvi redni občni zbor danes v soboto 22. t. m. Lokal: VIII. Alserstrasse 57., Zgornja budjevička pivnica. Začetek ½8 zvečer. Slovanski gostje, dobro došli!

Na Dunaju so aretirali onega Jennerja, ki je bil poneveril svoto 235000 K kot sluga centrale nemških posojilnic. Iskali so ga povsodi okoli, v resnici pa je bil na Dunaju skrit v stanovanju nekega fotografa.

V Opatiji se je ustrelil 24-letni slikar F. Hausstein. Zaljubil se je bil v neko lepo služkinjo v nekem hotelu. Ker so pa bili njeni stariši nasprotni razmerju, je šel Hausstein na pokopališče ter se ustrelil.

Na Bledu se je od 21. avgusta do 1. oktobra t. l. mudilo 5853 tujcev.

Proti Handlu. — Hrvatski poslanci so se zedinili s češkimi v to svrho, da nastopijo v državnem zboru skupno proti Handlu ter izrabijo to afero proti ministerskemu predsedniku. Češki listi objavijo pred otvoritvijo drž. zbora vse zapisnike iz preiskave, da pokažejo, kako se je pačila resnica.

Boj za češke šole na Dunaju. — Dne 19. t. m. se je bavila drž. sodnija z zadevo ustanovitve čeških šol na Dunaju. Razsodba se proglasi v ponedeljek.

Slovenščina na vseučilišču v Gradcu! Nemški listi poročajo, da ko je bil deželni predsednik kranjski baron Hein na Dunaju, je bilo med njim in ministerskim predsednikom baje govora tudi o tem, da bi smeli slovenski juristi delati izpite na graškem vseučilišču v slovenskem jeziku, kakor jih ni delajo Lahi v laškem. Ali na tem ni niti pičice resnice!

Strašen umor na Dunaju. — Poročali smo o strašnem umoru na Dunaju, kateri je izvršila omožena Fr. Klein nad starcem Iv. Sikora. Klein, ki je malovredna ženska, je bežala potem s svojim možem v Pariz. Mož ni o umoru nič vedel, marveč mu je povedala o tem šele med potjo. V Parizu pa so ju prijeli. Spoznali so ju na rumenih kovčegih. Klein taji, da je bila ona umorila Sikora.

Angleška eskadra je odplula iz Trsta v četrtek dopoludne, in sicer je odšla v Benetke.

V Italiji imajo zopet nove volitve za poslansko zbornico, in sicer se bodo vršile dne 6. novembra, ožje pa dne 13. nov. Razpuščenje je naperjeno proti soc. demokratom in proti radikalnim strankam sploh.

Nemški cesar se namerava baje na povratku s svojega potovanja po Sredozemskem morju vstaviti s svojo jahto „Hohenzollern“ tudi v Trstu za nekaj dnij.

Turčija in Rusija. — Rusija namerava znižati odškodnino 600.000 funtov, katere ima plačati Turčija iz rusko-turške vojne, na polovico, to je 300.000 f.

Sovražnika.

Ruski spisal A. Čehov. Poslovenil A. K.

(Konec.)

In ko je koleska počasi vozila skozi reko, se je zravnal Kirilov po koncu, kakor da bi ga ustrašilo čopotanje po vodi, in začel se na svojem sedežu nemirno premikati semintja.

„Čujte, pustite me proč,“ je rekel žalostno. „Pridem pozneje k Vam. Poslal bi le vojaškega ranocelnika k svoji soprogi. Ona je pač sama!“

Abogin je molčal. Koleska je vozila omahovaje in ob kamenje zadevaje črez pešćeno obrežje in potem drdrala dalje. Kirilov se je premikal bolesten semintja in hipoma se ozrl. Za seboj je mogel razločiti v bledem svitu zvezd pot in v temi se zgubljajoče vrbe na bregu. Desno razprostirala se je velika planjava, tako jednolična in brezmejna kakor nebo; na tej so goreli v daljavi tu in tam, seveda na šotnem močvirju, slabi ognji. Levo vštric pota se je vzdigal holm, na kojem je raslo mnogo majhnih grmičev; nad holmom je plaval polumesec velik, rdeč in nekoliko zakrit z meglo in malimi oblački, kateri so ga na videz od vseh stranij opazovali in čuvali, da bi jim ne ušel. Vsa narava je kazala neko brezupnost, bolehnost; zemlja, podobna padli ženski, katera v temni čumnati sameva in se trudi ne misliti na preteklost, mučila se je s spomini na pomlad in poletje in brezčutno pričakovala neizogibne zime. Kamorkoli si pogledal, povsod se je zdela narava podobna temni, neskončno globoki jami, iz katere bi ne mogel priti niti Kirilov, niti Abogin, niti rdeči polumesec....

Čim bolj so se bližali koncu, tem nemirnejši je postajal Abogin. Premikal se je po svojem sedežu, poskakoval, pogledoval črez ramo kočijaževo v daljavo. Ko je pa koleska obstala pred zunanjimi stopnjicami hiše, ki so bile čedno prevlečene s pisanim platnom, in zagledal svetla okna drugega nadstropja, čulo se je, kako težko je sopel.

„Ako se pripeti nesreča, tedaj.... tedaj je ne preživim!“ rekel je, z zdravnikom stopil v predsobo in si v ti razburjenosti mel roke. „Vendar ne čujem nikakega ropota, potemtakem je za jedenkrat vse dobro skončalo,“ je pristavil, dočim je skušal v tišini kaj slišati.

V predsobi ni bilo čuti niti glasov, niti korakov, in vsa hiša je bila kakor v spanje zazibana, čeprav je bila zeló rassvetljena. Sedaj sta mogla zdravnik in Abogin, ki sta bila dosedaj vedno v temi, drug drugega natanko premotriti. Zdravnik je bil visoke rasti in upognjen, neskrbno opravljen in imel je neiep obraz. Nekaj neprijetne odločnosti, nefinosti in trdobe so izraževale njegove debele, zamorske ustnice, njegov orlovi nos in njegovi tožljivi, mrzli pogled. Njegovi nepočesani lasje, upali senci, prezgodaj osivela dolga ozka brada, skozi katero se je videl podbradek, skoraj siva boja obraza in površno, trdo vedenje — vse to je delalo utis o prestani revščini, nesreči in utrujenosti, katere je uzročilo življenje in tudi ljudje. Ako si opazoval vso suho postavo tega moža, bi bil verjel komaj, da je mogel kako žensko svojo imenovati in za otrokom jokati. Abogin pa je kazal vse drugo lice. Bil je krepak, trden, plavolas mož z veliko glavo in neskladnimi toda mehkimi potezami obraza, kateri je opravljen elegantno, po najnovejšem kroju. V njegovem častnem vedenju, v njegovi dobro zapeti suknji, v njegovi grivi, v njegovem obrazu je bila neka plemenitost, brezbrižnost; glavo nosil je pokoncu in prsi vzboknjene, govoril je v prijetnem baritonu, in v vedenju, s kojim je odložil svojo ovratnico ali si popravil lase, se je kazala fina, skoraj ženska ličnost. Celo bledica in otroški strah, s kojim je pogledoval po stopnicah, dočim se je razpravljal, nista motila njegove dostojnosti in nista zmanjšala niti nasičenosti, niti varnega in gotovega vedenja in nastopa, s čimur je bila napolnjena vsa njegova postava.

„Nikogar ni videti in slišati,“ je rekel po stopnjicah gredoč. „Nikake zmešnjave ni tu. Bog daj, da bi bilo vse dobro!“

Peljal je zdravnika skozi predsobo v veliko sobano, kjer je obračal črni glasovir pozornost na se, in kjer je visel lestenec v prtenem zastoru: od tu sta šla oba v malo prav domačo in prijetno sobo za goste v prijetnem rožnordečem mraku.

„Izvolite za ta čas tu sesti,“ je rekel Abogin. Jaz pa... hočem takoj... Hočem nekoliko pogledati in pripraviti jo na Vaš prihod.“

Kirilov je ostal sam. Razkošnost sobice za goste, prijetni mrak in njegova navzočnost v tuji, njemu neznani hiši, ki je imela značaj pustobe, — vse to se mu je zdelo mrzlo. Sedel je na stolu in opazoval svoje od karbola sežgane roke. Površno je opazil le svetlo rdeče senčilo, skrinjico za čelo, in v eno mer zroč tje, kjer je tikala ura, je zapazil natlačenega volka, kateri se je prav tako moški in dobro držal, kakor Abogin sam.

Bilo je tiho... Nekje v sosedni sobi je rekel nekdo glasno: „Ah!“ potem so zaropotala steklena vrata, bržkone pri kaki omari, — in potem je bilo zopet vse mirno.

Ko je Kirilov kakih pet minut že čakal, je nehal opazovati svoje roke in obrnil oči proti vratom, za katerimi je izginil Abogin. Na pragu teh vrat je stal Abogin, toda ne prav tisti, ki je pred odšel. Nič več ni bilo njegovega polnega, finoličnega izraza; njegov obraz, njegove roke, sploh njegovo držanje je imelo neko zoprnost, spačenost na sebi, pol na osuplost, pol na mučne, telesne bo-

Književnost.

Gradjevni pristojbenik. — V založbi C. Albrechta (I. Wittasek) v Zagrebu je izšla znamenita knjiga, katera pride prav v prvi vrsti slovenskim stavbenikom in inženirjem. „Pristojbenik“ je sestavljen na temelju vojaškega „Preistarif für den Militärbaudienst“, obsega splošne cene dela in materijala, analizo in natančen popis poedinih del stavbene stroke. Knjiga obsega 5 delov. Cena 15 K.

Redilna štupa za živino — sleparstvo.

C. kr. kranjska kmetijska družba razglaša: Po časnikih, koledarjih in pratikah z velikanskim vriščem priporočajo redilno štupo za živino, zlasti za prašiče, in celo potujoči prodajalci ponujajo kmetom to blago kakor nekaj čudotvornega. Trdijo, da živina, ki uživa to štupo, izredno izvrstno uspeva in se redi, in če je bolna, se ozdravi.

Ali ta štupa, ki se je na dan živini dá po par žličic, more rediti? Ne! Živino redi samo dobra krma v zdravem hlevu. Kaj drugega trditi, je bedasto. V redilnih štupah more le tisto rediti, kar je redilnega, in tega je v teh štupah tako bore malo, da ne hodi niti v poštev med redilnimi snovmi, ki jih živali že tako dobivajo v veliki množini v krmi.

Ali redilne štupe morejo bolno žival ozdraviti? Smešno! Vsaka bolezen zahteva drugo zdravilo, in ta mešanica, ki jo imenujejo redilno štupo, naj ozdravi vse bolezni! Če živina ne more jesti in ni vzrok kaka posebna bolezen, tedaj je vzrok živinorejec sam, ki ne ravna pravilno z živino in je ne krmi dobro; zato noben redilni prašek živine ne napravi bolj ješče, dokler živinorejec svojih pogreškov ne popravi.

Kaj pa je redilna štupa? Redilna štupa je zmes oglja, turščične ali kake druge moke, klajnega apna, kuhinjske soli, Glauberjeve soli, rožičeve moke, zdrobljenega ovsa, zdrobljenih brinovih jagod, sladkih koreninic, janeža, koperca, encijana itd. — Edina moka v taki štupi je redilna, a te stane v štupi kg 2 K; in te pač kmetovalec ne bo v lekarni kupoval. Priporočljivo je klajno apno, ki stane kg 25 k, in sol, ki stane 7 h; a v redilni štupi se ti dve snovi plačujeta po 2 K kg. Kaj pa drugo? Brinove jagode, janež, koprec, encijan itd. prav gotovo ne rede; res je, da včasih prebavljanje pospešujejo, dokler se jih želodec ne privadi, a priporočali, da bi se te reči redno pokladale, je nezmisel, in jih vrhutega živinorejec lehko sam kupi za par vinarjev, če jih ne dobi zastonj.

Kako učinkuje redilna štupa? Edino, kar je glede učinka redilne štupe upoštevati poleg učinka klajnega apna, je neki brezpomemben vpliv na prebavljanje! To pa živinorejec bolje doseže z dobro postrežbo in s krmo ter s cenejšim polaganjem soli.

Komu koristi redilna štupa? Redilna štupa koristi samo izdelovalcem, ki z njo delajo ogromne in neopravičene dobičke.

Komu škoduje redilna štupa? Redilna štupa prav zelo škoduje kmetu-živinorejcu, ki si z njo nalaga popolnoma nepotrebne in znatne stroške.

Kdaj je prodaja redilne štupe poštena? Kadar izdelovalec, oziroma prodajalec prodaja to štupo le kot sredstvo, ki naj prebavljanje pospešuje, in sicer brez vseh nepotrebnih primesi, kakor moke, oglja itd. in za primerno ceno, ki je v razmerju s tržnimi cenami posameznih sestavin, recimo po 50 h kilogram. Takrat ne bo kaj oporekati, četudi je redno pokladanje takih prebavljenje pospešujočih zmesi v umni živinoreji smatrati za bedasto in nepotrebno.

Prodaja redilne štupe za živino **kot redilno in splošno zdravilno sredstvo** za ceno, ki je desetkrat previsoka, **je sleparjenje** neveščega kmeta-živinorejca. Pred tem svarimo gospodarje ter jih prosimo, naj v tem zmislu poučujejo manj razsodno občinstvo.

Dr. DEREANI,

praktični zdravnik v Gorici,

Piazza Duomo št. 2, I.

otvarja z današnjim dnem

ambulatorij

vsako sredo in soboto od 10-12. dop.,

kjer se zdravi brezplačno zares uboge bolne na očeh in ušesih.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvečava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotiškim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec

Corso Giuseppe Verdi št. 33

izdeluje

vsakovrstne obleke za vsak stan,

kakor tudi

za civilne, vojaške in držav. uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angležko i domače blago za jesensko in zimsko dobo.

Ima zalogo gotovih oblek in površnih sukenj za vsak stan. Cene zmerne.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot **izvrstno bol blažujoče mazilo**; cena 80 vin., K 1·40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko **„Sidro“** iz **Richterjeve** lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi

Elisabethgasse št. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje.

V zalogi je nad stotisoč trt!

Razglas vinogradnikom!

Podpisanec naznanja, da ima veliko množino cepljenih trt različnih dobrih vrst: bel burgunder, silvaner, laški rizling, kraljevina, muškat, ruljander, portugalka, rdeč burgundec itd. Imam tudi več okoreničenih bilf (divjak).

Imam na prodaj veliko množino čokov (hlodov) jelovega lesa.

Naročila je pošiljati na naslov:

Josip Čotič, vinogradnik v Vrhpolju pri Vipavi.

Mizarska zadruga v Gorici

išče

pisarniškega vajenca

za svojo pisarno v Solkanu.

Prednost imajo prosilci s trgovsko izobrazbo.

Domače delo.

Ravnokar sem izdelal otročje čevlje vseh vrst črne, rmene in suknene, kakor tudi zimske čevlje za gospe.

Gosposki ulica št. 14.

Vsa naročila hvaležno sprejemam.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in ***plzenjskega piva*** „prazdroj“ iz slovečе češke ***„Meščanske pivovarne“.***

Zaloga ledu, karerega se oddaja le ***na debelo*** od 100 kg naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Že nad 50 let je

odkar je postal

Singerjev

sistem najpopolnejši

tudi pri šivalnih strojih za družine.

Šivalni stroji Singer so v razprodaji samo v naših zalogah, katere so v vseh glavnih krajih. V Singerjevih zalogah naj dejo gospe vedno stvari, katere jih bodo zanimale če vkupijo šivalni stroj ali ne; s takim obiskom bodo zadovoljne.

V Gorici na Travniku.

Akcijska družba Singer.

lečine spominjaje.... Njegov nos, njegove ustnice, njegove brke, vse se je premikalo v obrazu, in zdelo se je, da se hočejo posamezni deli obraza od njega ločiti, oči so se pa dozdevno samih bolečin smejale....

Abogin je prišel s težkimi, velikimi koraki do sredine sobe, se pripognil, vzdihoval in grozeč premikal pesti.

„Prevarjen!“ je vpil, dočim je zlog „var“ posebno močno naglašal. „Prevarila me je! Zapustila me je! Zbolela je in poslala mene le radi tega k zdravniku, da je mogla s tem Papčinskim uiti! O Bog!“

Abogin je težko pristopil k zdravniku, držal svoje bele, mehke pesti njemu pred obraz, in nadaljeval stokati in premikati roke:

„Zapustila me je! Prevarila! Kaj naj je ta laž! Ti moj Bog! Ti moj Bog! Kaj naj pomenja ta umazana, pobalinska zvijača, ta vražja, kačja igrača?! Kaj sem jej storil? Zapustila me je!“

Solze so se vdrle iz njegovih očij. Obrnil se je na jedni nogi, in hodil po sobi. Sedaj, v kratki suknji z ozkimi hlačami po najnovejšem kroju, v katerih so bile noge še tanjše videti, z veliko glavo in grivo bil je popolnoma podoben levu. Na brezbrižnem obrazu zdravnikovem se je pokazala hipoma zvedavost. Vzdignil se je in opazoval Abogina.

„Oprostite, toda kje je bolnica?“ je vprašal.

„Bolnica, bolnica!“ je kričal Abogin, smejal in jokal se ter še vedno grozil z rokami. „To ni bolnica, ampak kleta, podla...! To je podlost, katere si ne izmisli niti sam vrag! O Bog, da bi bila rajše umrla! Tega ne preživim! Tega ne preživim!“

Zdravnik se je vzravnal. Mežikal je z očmi, solzne so bile, ozka brada s podbradkom vred se je premikala na desno in levo.

„Povejte mi, kako je vendar to?“ je vprašal zvedavo se okoli oziraje. „Meni je umrlo dete, moja soproga je v svoji bolesti čisto sama doma.... Jaz sam držim se komaj po koncu, tri noči že nisem spal.... In kaj naj pomenja to? Mene silite, da naj v malovredni komediji igram vlogo rekvizita! Jaz... jaz tega ne razumem!“

Abogin je odprl jedno roko, — vrgel zmečkan list na tla in stopil nanj, kakor na žuželko, katero hočemo pohodiu.

„In jaz nisem videl ničesar... razumel ničesar!“ je rohnel s stisnjenimi zobmi, premikaje jedno pest pred obrazom in s takim izrazom obličja, kakor da bi mu kdo stopil na kurje oko. „Še zapazil nisem, da je prihajal vsaki dan sem, nisem opazil, da se je danes pripeljal z vozom. Čemu z vozom? In jaz nisem zapazil! Jaz — zaspanec!“

„Ničesar — ničesar ne razumem!“ je mrmral zdravnik. „Kaj je to? To se pravi človeka za nos voditi, to je zasmehovanje človeške boli! To je nekaj nemogočega.... To vidim prvikrat v svojem življenji!“

S topim, osuplim izrazom človeka, kateri začenja še le razumevati, da mu je treba sveto priseči, je migal zdravnik z rамami, mahal z rokami, kar je izrazilo njegovo začujenje, in nezmožen, kaj povedati ali storiti, je padel z največjo utrujenostjo na stol.

„Torej, ako mene nič več ne ljubiš, drugega rajši imaš, — obvari te Bog!“ rekel je Abogin z jokajočim glasom. „Toda čemu ta prevara? Čemu ta podla izdaja?! — Čemu? In zakaj? Kaj sem ti storil? — Čujte, zdravnik,“ rekel je gorko in pristopil k Kirilovu. „Vi ste bili neprostovoljne priča moje nesreče, in jaz nočem skrivati pred Vami resnice. Rotim se Vam, da sem to žensko ljubil, oboževal, kakor suženj! Njej sem daroval vse! Razdvojil sem se s sorodniki, njej na ljubo odpovedal se službi, zanemarjal godbo; njej odpustil sem vse, celo to, česar bi svojej materi, sestri ne odpustil... Nikdar je nisem pogledal neprijazno.... Jaz sem nedolžen... Zakaj ta laž? Ne zahtevam ljubezni, toda čemu ta podla prevara? Ako me ni več ljubila, tedaj naj bi mi bila povedala brez okoliščin, pošteno, to tem bolj, ker je poznala v tem oziru moje nazore!“

S solzami v očeh, na vsem telesu tresoč se, razkril je Abogin zdravniku svoje srce. Govoril je gorko, obe roki na srce tiščoč; svoje obiteljske tajnosti razkril je brez omahovanja, in je bil navidezno vesel, da so se te tajnosti končno izlile iz njegovih prs. Ako bi bil mogel na ta način jedno ali dve uri govoriti, svoje srce razodevati, bi se bil gotovo končno čutil prostejšega. In kdo naj ve, morda bi se bil brez ugovora spravil s svojo bolestjo, ne da bi počenjal brezkoristne neumnosti, ako bi ga bil zdravnik mirno poslušal in kazal sočutje...

Prišlo je pa drugače. Dočim je Abogin govoril, spremenil se je izraz razžaljenega zdravnika. Malomarnost in strmenje sta kazala polagoma na njegovem obrazu hudo razžaljenje, nevoljo in jezo. Njegove poteze na obrazu so bile še odločnejše, rezkejše in neprijetnejše. Ko je držal Abogin sliko mlade žene z lepim, suhim, ničesar ne izražujočim obrazom, kateri je spominjal na kako nuno, zdravniku pred oči in vprašal, ako se more priznati, da bi to lice moglo lagati, je skočil zdravnik hipoma z bliskajočimi se očmi pokoncu in rekel vsak zlog hripavo izgovarjaje:

„Čemu mi pripovedujete vse to? Jaz nočem tega poslušati! Nočem!“ je vpil in tolkel s pestjo ob mizo. — „Ka j so mi mari Vaše tajnosti, vrag jih vzemi! Nimate pravice meni pripovedovati te neslanosti! Ali mislite morda, da še nisem dovelj razžaljen? Sem li mar sluga, katerega smete do skrajnosti razžaliti? Da?“

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastonj in franko v **priv. Schwannen-Apotheke, Frankfurt a. M.**

Jernej Ukmar

v Kobolih št. 1 (Gorenja Branica)

ima na prodaj

150 hektolitrov

izvrstnega belega vina

jako po ceni.

Prva koncesijonirana delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelovodov, brzojavov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po ceni.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno in parno vpeljavo. Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, škarij itd.

Razpošiljatev na deželo se izvrši hitro in — po ceni. —

Nova trgovina slanine

Muratelli-ja Mansuetto.

Tam se vdobi vsak dan sveže prešičje meso pripravljeno po trentinskem načinu.

Trgovina na pokritem trgu Tekališče Jos. Verdi. — Delavnica v Nunski ulici štv. 11.

V zalogi so različni izdelki iz prešičjega mesa kakor: glavina, velike klobase, parkiji, osoljeno ali sveže prešičje meso, špeh in druga zabela.

Jecljanje!

V Trstu se otvori tečaj za ozdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilno zahvalnih pisem, ki so po mnogih letih došle od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila.

Prijave sprejema uprava lista »Edinost« v Trstu ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt Interlaken (Švica).

Delavnica cementa in umetnih plošč

Ivan Maroni

v Gorici, tekališče Franа Josipa.

Tovarna kvadratnih plošč iz cementa jednobarvnih. Izvršujejo se vsakovrstna dela za stavbe, stopnice, verande, umetne plošče, cevi itd. Izdeluje kvadratne plošče za hodnike.

Cene zmerne.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potice itd.

Jakob Šuligoj

urar c. kr. železnic v Gorici Gosposka ulica 25.

priporoča

šivalne stroje najnovejših sistemov

najbolj trpežne in tudi zanesljivo ceneje nego drugje v Gorici. Da se o tem vsakdo prepriča si lahko ogleda mojo zalogo v Gorici in na Tolminskem pri J. Šuligoju, urarju pri Sv. Luciji. **Cene so tovarniške.**

nadalje priporoča

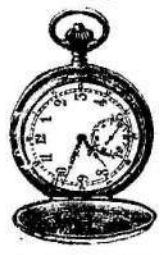

raznovrstne ure,

kakor najfineje švicarske in pariške ure, najbolj natančne in trpežne. **Cene od 4 krone naprej**

Opomin! **Naznanjam, da dajem ceneje in boljše ure nego vse krakovske in druge židovske firme, ker kupujem ure v veliki množini ter garantiram vsak komad. Le ogledati si treba mojo bogato zalogo.**

V zalogi ima tudi razne kamenite p'oščе, umivalnike za kuhinje, žlebe itd.

Fr. Podberščič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica štev. 17.

Priporoča

se slavnemu občinstvu za bližajoči se **vseh vernih duš dan**

svojo bogato zalogo

raziičnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najbolje vrste za 15 kron in više.

Sprejema in izdeluje vsakovrstno kamnoseško in strugarsko stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Konfekcijska trgovina

J. Medved - Gorica

Corso Giuseppe Verdi št. 38.

Opozarja sl. občinstvo na svojo velikansko zalogo izgotovljenega blaga za gospode, gospe in nedorasle.

V zalogi je velika izbera možkih havelokov . od **12** K naprej
možkih zimskih sukenj (ulstrov) . . „ **18** „ „
„ oblek . . . . . „ **19** „ „

Po meri se izdelujejo najfineje obleke.

Vsako nedeljo velika in zanimiva razstava v salonu.

Abogin je stopil nekaj korakov nazaj in osupel ter Kirilo a strmo gledal.

„Čemu ste me privedli sem?“ je rekel zdravnik, in njegova brada se je tresla. „Ako se ženite iz slastoljubja, znorite iz slastoljubja in igrajte melodrame, — kaj me to briga?! Kaj je skupnega med menoj in Vašimi romani? Pustite me v miru! Vadite se v odličnem samoljubju, paradujte le z Vašimi človekoljubnimi ideami, igrajte (zdravnik je poskilil na skrinjico za čelo) — igrajte na kontrabasih in trombah, bodite debeli, kakor kopun — toda ne drznite se človeka voditi za nos! Ako ga ne znate spoštovati, prizanesite mu z Vašo pozornostjo!“

„Dovolite, — kaj naj pomenja to?“ je vprašal Abogin zardel.

„To naj Vam spričuje, da je ničevo in podlo igrati se s človekom! Jaz sem zdravnik; Vi smatrate vse zdravnike in sploh vse delavne ljudi, kateri ne diše po prijetnih dišavah in lehkoživosti, za Vaše služabnike in ljudi, ki niso comme il faut, smatrajte jih torej za take, vendar Vam ni nikdo dal pravice, iz trpečega človeka narediti revkvizita.

„Kako mi smete to reči?“ je vprašal Abogin tiho, in v njegovem obrazu se je začelo zopet tresti, to pot očividno iz jeze.

„Ne, — kako ste si smeli dovoliti mene sem peljati, vede, da imam prenašati težko bol, da bi poslušal Vaše neslanosti,“ je vsklikuil zdravnik in zopet vdaril ob mizo. „Kdo vam je dovolil šaliti se s tujo boljo?“

„Gotovo ste zgubili pamet!“ je vpil Abogin. „To ni plemenito! Jaz sam sem zelo nesrečen in... in...“

„Nesrečen,“ je ponavljal zdravnik, zaničljivo posmehujé se. „Nikar ne imejte na jeziku te besede, s to nimate Vi ničesar opraviti. Malovredneži, kateri v pokritie svojih menjic ne morejo spraviti denarja skupaj, imenujejo se tudi nesrečne. Kopun, katerega lastna tolšča zaduši, je tudi nesrečen. Revni ljudje!“

„Častiti gospod, Vi se spozabljujete!“ je sikal Abogin. „Za take besede... se plačuje z udarcem! Me-li razumete?“

Abogin je posegel naglo v stranski žep, vzel iz njega zapisnik, in ko je vzel iz njega dva denarna lista, jih je vrgel na mizo.

„Vzemite to za Vaš poset,“ je rekel, dočim sta se premikali njegovi nosnici. „Tu imate svojo nagrado!“

„Vi mi ne smete ponuditi denarja!“ je vpil zdravnik in vrgel, potegnivši z roko po mizi, papirni denar na tla. „Razžaljenja se ne morejo popraviti z denarjem!“

Abogin in zdravnik sta si stala nasproti in nadaljevala v jezi drug drugega nezasluženo žaliti. Gotovo še v življenji, da celo v sanjah nista izrekla toliko krivičnega, trdega in nerazumnega. Iz obeh je govorila glasno sebičnost nesrečnikov. Nesrečniki so sebični, hudi, krivični, trdi in morejo manj drug drugega razumevati, nego norci. Nesreča ne druži, ampak razdvoji ljudi, in celo tam, kjer bi morala pač jednakost bolesti zvezati ljudi, se kaže veliko več krivice in trdobe, nego v krogu relativno zadovoljnih ljudij.

„Skrbite za moj povrat!“ je vskliknil zdravnik brez sape.

Abogin je glasno pozvonil. Ko na ta njegov klic nihče ni prišel, je pozvonil še jedenkrat in jezno zalučal zvonec na tla; ta je padel na preprogo in se oglasil z isto tako umirajočim glasom. Sluga je prišel.

„Kje tičite, vi vsi, vrag naj vas vzame!“ je vpil gospodar nad njim in pestil roke. „Kje si bil pravkar? Pojdi, povej, da naj bode za tega gospoda koleska pripravljena, za me pa daj zapreči voz! Stoj!“ je klical, ko je hotel sluga oditi. „Jutri naj ne bode nobenega izdajalca več v moji hiši! Vsi proč! Vzamem drugo služinčad! Grdobe!“

Dočim sta čakala Abogin in zdravnik na vozova, sta molčala oba. Prvi je dobil zopet izraz nasičenosti in fine ličnosti. Hodil je po sobi za goste gori in doli, potresal lično z glavo in se zdel, da je nekaj izmislil. Njegova jeza se še ni razkadila, vendar je skušal, tako izgledati, kakor da bi ne zapazil sovražnika.... Zdravnik pa je stal tu, držal se z roko za rob mize in zrl na Abogina globokim, skoro cinićnim preziranjem, s kojim ume le bol in nesreča zreti, ako vidijo nasičenost in ličnost pred sabo.

Ko je kmalu na to stopil zdravnik v kolesko in se odpeljal, so zrle njegove oči še vedno zaničljivo. Bilo je temno, temnejše nego pred jedno uro. Rdeči polumesec je bil izginil že za gričem, in oblaki, ki so čuvali mesec, so obdajali kot črne lise zvezde.

Voz z rdečima svetilnicama je ropotal po potu in zdrdral mimo zdravnika dalje.

Abogin se je peljal, da bi ugovarjal, uganjal budalosti....

Med celo vožnjo ni mislil zdravnik niti na svojo soprogo, niti na Andreja, ampak le na Abogina in na ljudi, ki so živeli v tej hiši, katero je baš zapustil. Njegove misli so bile nepravične in nečloveško trde. Dolžil je Abogina, njegovo soprogo, Papčinskega, vse, kateri žive v rožnem mraku in diše po prijetnih dišavah. Sovražil jih je med celo vožnjo in jih zaničeval iz dna svoje duše. In v njegovi duši so se rodili izvestni nazori glede teh ljudij.

Čas, kakor tudi Kirilova bol, zgineta, ti nazori pa, kateri so krivični in nevredni človeškega srca, ne izginejo in ostanejo v spominu zdravnikovem do groba.

„HOTEL BALKAN“ TRST

Piazza della Caserma (Narodni Dom)

3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstr.

Dvigalo. — Električna razsvetljava. — Kopališča.

Shajališče ptujcev.

Eksport **Mizarska zadruga** Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo

naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spljetu ter Orijentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi. 2 35—8

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar

v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. postrežbo po jako zmernih cenah.

Ivan Hinek

klepar

ulica sv. Klare št. 8.

Se priporoča slav. občinstvu v Gorici in na deželi za vsakovrstno kleparsko delo kakor: štedilnike, cevi, pumpe, žlebe za poslopja, okraske pri žlebih, kuhinjske priprave, izdelovanje kovinskih črk itd. Prevzame tudi vsako popravo po zmernih cenah. Zagotavlja točno postrežbo in pošteno delo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in **nadzorstvo** je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½ %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½ %, na varščino ali zastavo 6 %, na menice 6 %. Glavni deleži koncem leta 5½ %.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.644. — Hranilne vloge 1,416.573·66. — Posojila 1,471.650·42 — Vrednost hiš 162.162·93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125·85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Christofle & C.ie

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbéra najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime **Christofle.**

ZLATAR

DRAGOTIN VEKJET

(C. VECCHIET)

Corso 47 — TRST — Corso 47

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine ter žepnih, zlatih in srebrnih ur.

Sprejema naročbe ter poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Velika izbér srebrnine za darila.

Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Hočete dolgo živeti

in se radovati svojega zdravja! Da pa to dosežete, morate skrbeti za zdrav želodec in za urejeno prebavo

Vsakemu, kdor si je pokvaril ali pa prehladil želodec z neprebavljivimi, prevroč mi ali premrzlimi jedili, pomaga gotovo

Germanova življenska esenca,

katera se da vspešno upor bljati pri: **pomanjkanju teka, oslabelem želodcu, napenjanju kolcanju, zgagi, slabostih, glavobolu, omotici, krčih, zaprtosti in zapečenosti,** hemorojidah (zlata žila.) Po preobilih obedih, posebno po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani omenjena esenca pritisk in bolečino, pospešuje tek, v led česar pripomore v veliki meri k vzdrževanju in hranitvi telesa. S tem da izloča vse pokvarjene sokove iz telesa, čisti tudi našo kri in ima med vsemi enakimi sredstvi prednost radi svoje absolutne neškodljivosti tudi po dolgoletni uporabi, ker je pripravljena iz najfinejših in najboljših rastlinskih sokov, ker ima prijeten grenkoaromatičen okus tako, da jo rade zaužívajo celo občutljive osebe ženske in otroci.

Germanova življenska esenca naj bi ne manjkala kot pravo ljudsko in domače sredstvo v nobeni hiši, ker nas obvaruje večkrat resnih bolezni tam, kjer nimamo koj pri rokah zdravniške pomoči. Pri kupovanju zahtevaj vedno **„Germanovo življenske esence“ iz lekarne „Pri črnem orlu“, v Belovaru,** ker je še polno sredstev z enakim imenom toda nikakor ne z isto vrednostjo. Kot znamenje pristnosti nosi vsaka steklenica zavita v zelenem kartonu polno ime firme: **lekarna „Pri črnem orlu“ K. German v Belovaru** (Hrvaško), kamor naj se pošiljajo tudi vsa po tma naročila. Cena steklenici je K 1·4⁰, po pošti se pošiljajo najmanj tri steklenice. Zavitek stane 40 vinarjev pri poštnem povzetju, pa tudi če se naprej pošlje dotično svoto. Naslovi bodijo točno pisani. Poja nila na vprašanja, prospekti in navodila k uporabi zastonj.

Germanovo življenske esence priporočam kar najtopleje trpečemu človeštvu ker sem se prepričal na sebi in tudi na mnogih mojih faranov, katerim sem iste priporočil o najboljšem njenem uspehu

Edmund Medeotti, župnik v Troj-tvu (Hrvaško).

Steklenici, katere sem naroči, so dobrodejno uplivale name in prosim še za šest steklenic.

Peter Gradinac, župnik v pok. Gradec, Zinzendorfgasse.

Poročam Vam, da sem poskušaval z različnimi sredstvi, toda nobeno ni imelo istega upliva name kot Germanova življenska esenca. **Andreas Žižek,** Sv. Ana

Prosim zopet za osem steklenic življenske esence, katero hočem priporočati vsem onim, ki bolehajo želodcu. Čutim, kako se mi vrača vedno bolj zdravje **Polonica Haber** v Semriachu pri Peggavu.na

---

● ● Ohranitev zdravega želodca ● ●

obstoji glavno v ohranitvi, v pospeševanju in uravnavi prebavljanja in odstranjenju nadležne zaprtosti. Skušeno, iz najboljših in uspešnih zdravilskih zelišč skrbno pripravljeno, tek vzbujajoče, prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače sredstvo, ki ozdravi znane **posledice nezmernosti, pogreško v dieti, prehlajenja in nadležno zaprtost, kakor zgago, napenjanje preobilno kislino in lajša krčevite bolezni je zdravnika Rosa balzam za želodec** iz **lekarne B. Fragner v Pragi.**

Svarilo Vsi deli omota imajo postavno deponirano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna **B. Fragner,** c. kr. dvorni založnik „Pri črnem orlu“, Praga Mala strana na voglu Spornerove ulice č. 203.

Razpošilja se vsak dan. Proti naprej poslanem znesku K 2·56 se pošlje velika steklenica in za K 1·50 majhna steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske monarhije. **Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.**

V Gorici v lekarnah: Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in Gironcoli. 1

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

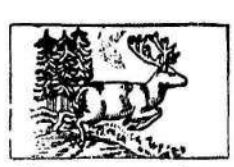

Varstvena znamka.

z znamko „JELEN“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropejskem ozemlju!

Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9.

Dobiva se povsod!

Doslej je izšlo v zalogi
„Goriške Tiskarne fl. Gabršček"
v Gorici
7 knjig „Venca slovanskih povestij"

I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križarskih bojev na Poljskem. — 3. Slepčovodja. — 4. Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške slikice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sovražnik. — Cena . . . . . K 1·—

II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vsakdanji dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije in resničnost. — 5. Na brodu. — 6. Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žywila ali moč domovinske ljubezni. — 8. Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. — 10. O Hiljakih. — Cena . . . . K 1·—

III. knjiga: 1. »Prokleti ste...!« — 2. »Kadar pridem z vojne!« — 4. Pomladni mraz«. — 5. Slike. — 6. »Narodne pripovedke«. Cena . . . . . K 1·20

IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prve rože. — 3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. — 5. Maščeval se je. — 6 Jetnikovi otroci. Cena . . . . . K 1·20

V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. — 2. Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4. Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu. 6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8. Dva huzarja. — Cena . . . . . K 1·20

VI. knjiga: 1. Črtice z ogljem. — 2. Ta tretja. — 3. Poroka po pomoti. — Cena K 1·20

VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svetla prikazen. — 4. Pripovedka o ošabnem Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Gorolomov. — 7. Strašna osveta. — 8. Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1·20

»Venec slov. povestij« prinaša prevode iz ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbohrvaščine. — Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošti, naj pridene 10 vin. za pošlnino.

Pošilja se jedino po povzetju ali naprej poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošiljamo cenik naše književne zaloge.

Jernej Ukmar

v Kobolih št. 1 (Gorenja Branica)
ima na prodaj

150 hektolitrov
izvrstnega belega vina
jako po ceni.

Kerševani & Čuk

v Gorici
v ulici Riva Castello štev. 4 (konec Raštelja.

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele
svojo mehanično delavnico, zalogo šivalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch" ter drugih sistemov
Sprejemava vsako popravo in rekonstruiranje bodisi šivalnih strojev, dvokoles pušk in samokresov.
Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo jamčiva.
Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najbolje vrste in trpežni, ter izvršujeva vsako popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Josip Visintini

Mirodilnica

v Gorici
Tekališče Frana Josipa št. 6.

Lepo stanovanje z vrtom

se odda takoj v najem v Podgori hšt. 278 (nasproti stanovanja gospoda župana.) Hiša obstoji iz ireh sob, kuhinja in klet. Pred hišo je lep vrt; za hišo je dvorišče, drvarnica in hlev. Ponudbe na gospodarja hiše

Jožefa Nemec-a
trgovca v Podgori hšt. 190.

A. vd. Berini – Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: K —·72, —·80, —·88, —·96, 1·04, 1·12, 1·20, 1·36, 1·44, 1·60, 1·80.

Na debelo cene ugodne.
Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.
Pravi vinski bis in navaden. Zaloga mila in sveč.
Cene zmerne.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. postrežbo po jako zmernih cenah.

Gorica ❖ Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelena"

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko «prazdroj» - pivo.

Anton Ivanov Pečenko – Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in *pilzenjskega piva* „prazdroj" iz sloveče češke *„Meščanske pivovarne".*

Zaloga ledu, karerega se oddaja le *na debelo* od 100 kg naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

ZLATAR
DRAGOTIN VEKJET
(C. VECCHIET)
Corso 47 – TRST – Corso 47

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine ter žepnih, zlatih in srebrnih ur.

Sprejema naročbe ter poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Velika izbér srebrnine za darila.
Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro.
Cene zmerne.

Redka priložnost!

Le kratek čas!!

Radi preselitve moje prodajalne v hišo gospoda Pauletig-a, Gosposka ulica št. 10, tik hotela „Tri krone", razprodam razno blago, samo do končane preselitve **pod lastno ceno**

kakor: okoli 500 zimskih in letnih blus od 1 krone naprej, razne otroške oblekce predpasnike, spodnja krila, čepice i. t. d.

Po močno znižanih cenah.

raznovrstne dežnike, solnčnike, pihalke, čipkaste ovratnike, volnene rute, razne pletenine kakor: rokavice, nogavice, jopice, Jaeger-perilo, svilene in volnene šerpe, žepne robce, galoše, domače ševlje, moderce, pasove, svileno blago za bluse in okraske; nadalje razno perilo za gospode kakor: srajce, hlače, ovratnice; sport-nogavice, in jopice i. t. d. — Razno modno blago za dame in gospode.

J. Zornik, trgovina modnega blaga in perila.
Gosposka ulica št. 7.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 30. junija 1904:

Deležl:	a) podpisani	K 1,174.800·—
	b) vplačani	» 376.103·—
Dane posojila	. . . . .	» 1,930.929·—
Vloge	. . . . .	» 1,828.591·—

„HOTEL BALKAN" TRST

Piazza della Caserma (Narodni Dom)
3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami
Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna
Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstr.
Dvigalo. — Električna razsvetljava. — Kopališča.
Shajališče ptujcev.

V zalogi ima tudi razne kamenite p'ošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd.

Fr. Podberščič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica štev. 17.
— Priporoča —
se slavnemu občinstvu za bližajoči se **vseh vernih duš dan**
svojo bogato zalogo
različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najbolje vrste za 15 kron in više.

Sprejema in izdeluje vsakovrstno kamnoseško in strugarsko stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča

tovarna stolov
Fran Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imetelјem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane
stole, fotelja, vrtne stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev, in gugalnikov iz trstovine.

Na želio pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo se dovoli znaten popust.